

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda :
József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház)
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 194. sz. 1943. augusztus 28 szombat

Előfizetési ár: havonta 5.20 P, negyed-
évre 15.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér.

Churchill a jövő héten újra találkozik Roosevelttel Washingtonban

Az amerikai külpolitika alapvető változáson megy át Oroszország irányában — jelentik semleges forrásból — Cáfoltják Grandi lisszaboni titkos küldetését — Oreltől nyugatra a szovjet megindította a várt támadást — Anglia, az USA és a Szovjet elismerte a francia bizottságot
A bolgár király szívbjában súlyosan megbetegedett, állapota az este javult
Filov miniszterelnök megbeszélésre hívta össze valamennyi volt bolgár miniszterelnököt

A baráti bolgár nemzet királyi szívbjában súlyosan megbetegedett. Sajnálattal veszi tudomásul ezt a hírt a magyar közvélemény is. A bolgár nép aggódva fordul királyba betegágya felé, mert a mai helyzetben különös fontossággal bír az államvezetők egészsége.

A helyzet rendkívüli voltát jelenti, hogy Filov miniszterelnök megbeszélésre hívta össze az ország valamennyi volt miniszterelnökét. Mint a legújabb jelentés közli, a király állapota kedvezőbbre fordult.

A KANADAI KONFERENCIA

napok óta véget ért, de a hozzálátó vagy belőle kiinduló események és megítélések változatlanul élénken foglalkoztatják a világsajtót.

Ténylegesen esemény csak annyi történt, hogy Quebecben Churchill szombatra, illetve vasárnapra bejelentett beszédét az éjszaka lemondta.

Mint később jelentik, Churchill miniszterelnök vasárnap helyett kedden délután — greenwichi idő szerint 17 órakor — mondja el rádióbeszédét.

Londonban — mint onnan jelentik — a quebeci értekezlet határozatairól érkezett első hírek csatlósát kellett. Általában nehézményezték, hogy az értekezlet nem fordult a tengelyhatalmak népeire, hogy megmagyarázza nekik a feltétel nélküli megadás formulájának igazi jelentőségét és nem mutatták rá a szövetségesek ösztönös akaratára, hogy az Atlantik Charta szellemében kívánunk cselekedni. Rooseveltnél a kanadai parlament előtt mondott beszéde és különösen a kölcsön és bérleti törvényre vonatkozó üzenetének egyes részeit azután enyhítették ezt a csatlósát — mondja a londoni jelentés.

Moszkvában különösen nagyjelentőségének tartják Churchill szavait, hogy „minden erőnket harcra vetjük az ellenséggel szemben” és hogy „az időben egyezni fog orosz szövetségünk hadműveleteivel”.

Moszkvában ezt a kijelentést úgy magyarázzák, hogy a szövetségesek olyan arányú haditevékenységeket fejtenek ki majd Európában, ami megfelel az oroszok kívánságainak.

A „Basler Nachrichten” londoni tudósítója pénteken többek között a következőket jelentette:

Ami a quebeci értekezlet utáni politikai helyzetképet illeti, az semmivel sem tisztább, mint a katonai helyzet. Egy harmas értekezletet remélnek. Nem cáfolják, hogy Eden Moszkvába megy, de meg sem erősítik ezt a hírt. A zavaros képet az is fokozza, hogy sem meg nem erősítik, sem meg nem cáfolják Sumner Welles államtitkárnak felmentése iránti kérélmét.

Az amerikai külpolitika úgy látszik alapvető változáson megy át és ezért kell Sumner Wellesnek távoznia. Ha az amerikai politika megváltozik, az csak Oroszország irányban történhetik, mert az angol-szász érdeközösség sokkal szilárdabb, semhogy Anglia és Amerika között megrázkódtatás történhessen. Talán változás lesz az Oroszországnak tett engedmények politikájában, amely feltevének ellen a Fehér Házban mindeztideig oly állhatatosan védekeztek.

ÚJABB CHURCHILL-ROOSEVELT TALÁLKOZÓ

Úgy látszik, a quebeci találkozó nem intéztek el mindent és a függő kérdésekre újabb megbeszélés vált szükségessé. Quebecben hivatalosan közölték, hogy Churchill a jövő héten letelező újra találkozik Roosevelttel Washingtonban.

Churchill még nem ment haza Kanadából, ott várja be az újabb találkozó idejét, illetve onnan indul útnak Washingtonba. A találkozó ismét csak kettős lesz, a harmadik partner hiányzik.

A LISSZABONBAN LEVŐ OLASZ KÜLDÖTTSEG

Az utóbbi napokban sokat beszéltek egy olasz diplomáciai küldöttségről, amely Lisszabonba érkezett. Megbízható olasz helyről nyert értesülés szerint ezek a hírek teljesen alaptalanok és ugyan csak cáfolják a hírt, hogy Grandinak Lisszabonban titkos küldetése van.

Mint a Vatikánvárosból jelentik, tizenkét nap távollét után Portugália szentszéki követe visszatért Rómába. Augusztus 25-én este Maglione bíboros-államtitkár kihallgatáson fogadta.

ALGIRBAN

Hivatalosan közölték, hogy Anglia és az Egyesült Államok részben elismerték a De Gaulle-Giraud bizottságot. A bizottság most a tengerentúli francia területek kormányzati szerve, a „szabad” francia hadsereg irányító testülete, de nem képviselője minden francia érdekeknek. A bizottságot nem ismerték el Franciaország vagy a francia birodalom kormányától: a francia nép később szabadon dönt kormányra megválasztásáról.

Az Egyesült Államok elismerése „feltételes”. Hozzájárult az elismeréshez eddig Bolivia, Kanada (feltételesen), Brazília és tegnap reggel a Szovjet-Unió.

A francia disszidens bizottság elismeréséről szóló brit nyilatkozat a többi között ezeket mondja:

— A brit kormány ezennel elismeri a francia bizottságot, mint „a tengerentúli francia területek igazgatóját, amennyiben ezek a területek is elismerik, továbbá min „a volt francia nemzeti bizottság utódját, amennyiben a levantei területekről van szó”. A brit kormány elismeri továbbá a bizottságot, mint annak biztosítására „hivatott testület”, hogy a „francia háborús erőfeszítéseket a szövetségesek közti együttműködés keretében továbbfolytassák”. A brit kormány, amennyire lehetséges, teljesíteni akarja a bizottságnak azt a kívánságát is, hogy „francia érdekek igazgatásának és védelmezésének biztosítására illetékes testületnek” tekintse, azonban a brit kormány fenntartja magának azt a jogot, hogy „ennek az alapelvek gyakorlati alkalmazását az egyes esetekben közösen tanácskozással vizsgálja felül a bizottsággal”.

A brit nyilatkozat ezután ezeket mondja:

A háború folyamán a katonai szükségességek minden mást megelőznek s ennek következtében a hadműveletek végrehajtása érdekében szükséges ellenőrzést — bármely hadszíntérről legyen szó — a szövetséges hadseregek főparancsnokának tartják fenn.

ben elismerték a De Gaulle-Giraud bizottságot. A bizottság most a tengerentúli francia területek kormányzati szerve, a „szabad” francia hadsereg irányító testülete, de nem képviselője minden francia érdekeknek. A bizottságot nem ismerték el Franciaország vagy a francia birodalom kormányától: a francia nép később szabadon dönt kormányra megválasztásáról.

Az Egyesült Államok elismerése „feltételes”. Hozzájárult az elismeréshez eddig Bolivia, Kanada (feltételesen), Brazília és tegnap reggel a Szovjet-Unió.

A francia disszidens bizottság elismeréséről szóló brit nyilatkozat a többi között ezeket mondja:

— A brit kormány ezennel elismeri a francia bizottságot, mint „a tengerentúli francia területek igazgatóját, amennyiben ezek a területek is elismerik, továbbá min „a volt francia nemzeti bizottság utódját, amennyiben a levantei területekről van szó”. A brit kormány elismeri továbbá a bizottságot, mint annak biztosítására „hivatott testület”, hogy a „francia háborús erőfeszítéseket a szövetségesek közti együttműködés keretében továbbfolytassák”. A brit kormány, amennyire lehetséges, teljesíteni akarja a bizottságnak azt a kívánságát is, hogy „francia érdekek igazgatásának és védelmezésének biztosítására illetékes testületnek” tekintse, azonban a brit kormány fenntartja magának azt a jogot, hogy „ennek az alapelvek gyakorlati alkalmazását az egyes esetekben közösen tanácskozással vizsgálja felül a bizottsággal”.

A brit nyilatkozat ezután ezeket mondja:

A háború folyamán a katonai szükségességek minden mást megelőznek s ennek következtében a hadműveletek végrehajtása érdekében szükséges ellenőrzést — bármely hadszíntérről legyen szó — a szövetséges hadseregek főparancsnokának tartják fenn.

BERLINBEN

— mint onnan jelentik — az algéri francia bizottság elismerése különösen azért kellett nagy figyelmet, mert az úgynevezett szövetségesek nem tudták közös formulában megfogalmazni. Míg a Szovjet-Unió a bizottságot a francia köztársaság államérdekeinek teljesjogú képviselőjeként elismerte, Anglia és az Egyesült Államok a bizottsággal szemben igen messzemenő tartózkodást tanúsítanak és ezzel szabadkezet biztosítanak maguknak Franciaország jövődi politikai fejlődését illetően. Berlini politikai körök véleménye szerint a Giraud és De Gaulle bizottság csak korlátozott gyarmati közigazgatási jogkörrel kapott, amelyet az angolszászok javára szóló nagymértékű katonai erőfeszítésekkel kell megfizetnie. Ha a Szovjet-Unió a szakadár bizottságot teljes mértékben elismerte, ez a tény — berlini körök véleménye szerint — azt akarja kifejezni, hogy Szovjet-Oroszország a francia gyarmathirtok eljövendő rendezése során meg szavát akarja hallatni.

A KELETI HARCTER HELYZETE

változatos képet mutat. Német katonai körök a pénteki hadijelentésben igazolását látják annak a véleménynek, hogy az állandó súlypontváltoztatás a szovjet támadási erő megrendülésére enged következtetni. Míg a mius-izjumi arcvonalat már nem lehet súlypontnak nevezni, Orelnél újabb új súlypont alakult ki, azonban ez is már lényegesen különbözik a régebbi nagy támadásoktól. A mintegy húszkilométeres arcvonal nem áll egyetlen összefüggő támadási vonalról, hanem csak zsalóaljnyit, vagy ezrednyi erővel különböző pontokon végrehajtott támadások laza kapcsolatából.

Ezzel szemben Charkovnál még mindig változatlan hevesseggel folyik a küzdelem és a német légi felderítés megfigyelései alapján valószínűnek látszik, hogy még további súlyos harcokkal kell számolni.

A hadihelyzethez fűzött moszkvai kommentárokból kitűnik, hogy a csütörtöki nap a vörös hadsereg védekezésének jegyében állt. Az orosz jelentések szerint Manstein tábornok 10 hadosztálynyi tartalékot vetett harcra. Számszerűleg a helyzet körülbelül kiegyenlítődött. A hadianyag tekintetében a németek több nehéz tankkal, az oroszok viszont több ágyúval rendelkeznek. Orosz vélemény szerint a Don fronton nem lehet számítani gyors fejleményekre és Moszkvában azt hiszik, hogy a német hadvezetés döntő erőpróbára határozta el magát.

HOL TAMADNAK AZ ANGOLSZASZOK?

Római semleges körök véleménye szerint Quebec középpontjában a földközti-tengeri kérdés állt. Észak-Afrika megszállása után a Földközi-tenger a szövetségesek erőgyűjtő állomása lett és most inuen várható a támadások az európai vár ellen. Az akció Krétán, Görögországban, a Balkán-félszigeten, de legvalószínűbb számítás szerint az olasz félszigeten következnek be.

AMERIKAI TERVEK OLASZORSZÁGGAL

Kingsbury Smith, Washington egyik legjobban értesült tudósítója az „American Mercury” című folyóiratban leleplezi az Olaszországgal kapcsolatos amerikai titkos terveket. Az Egyesült Államok kormányának titkos tervei szerint Olaszországnak szerezni kis országgá kell változnia, amely első sorban idegenforgalomból él. A nagy gyarmatokkal rendelkező római birodalom gondolatát el kell felejtetni. Olaszországnak mástól éven keresztül szövetséges katonai és polgári kormányzat alatt kell állania. Azt sem szabad megengedni, hogy Olaszország egyedül az Egyesült Államoknak vessen magát feltételül alá, mert az Egyesült Államok az egyesült nemzetek szerződésében kötelezte magát, hogy nem köli külön fegyverszünetet.

Az olasz hadsereg meghódítása után az Egyesült Államok kormánya az összes vezető állásban levő olaszokat felelősségre vonja, magát a királyt sem kivéve — ismer-

FONTOS TUDNIVALÓK

Felhívás a hadisegélyezettke-
hez. — — — — — 7.
Közöljük, hogy ki nukor és hol
kaphat vasat, szegyet, húzalt. 7.
Újabb hírdetmény a befőzési
cukorról. — — — — — 8.

Ne felejtse el

hirdetést
vasárnapra feladni!

Este fél 9 óráig!

Gyomorbélhurutok és az ezekkel kapcsolatos erős bomlás és erjedési folyamatok a gyomorbélhurutban, a részletek bevétele tisztán természetes „FERENC JÓZSEF” keszervíz használatával — reggelenként felkeléskor egy pohárral véve — sok esetben rövid időn belül megszűnnek. Kérdezze meg orvosát!

tefi tovább az újságíró a titkos terveket. Ezután Olaszországot le fogják fegyverezni. Olaszország egyébként az 1861-es területét tartja meg. A Triest mellett határon azonban mégis kis változtatást fognak végrehajtani. Az olaszoknak Líbiába való telepítése olasz szuverenitás alatt nem jöhet többé számításba. Fel kell adnia Olaszországnak azt a tervet is, hogy a gabonatermelés terén önálló legyen. Ami a nehézipart illeti, Olaszországnak luxusgépkocsik gyártására kell szorítkoznia. Bort és tejet szabad Olaszországnak termelnie. Petróleumot, gyapjút, kacsukot, vasat, cint a szövetségesek mindig a szükség megkívánta kérések között fognak Olaszországnak rendelkezésre bocsátani. Ha Olaszországnak nem lesz elég pénze fizetésre, a szövetségesek a

Jelentések a bolgár király betegségéről

Szófia, augusztus 27. (MTL) A bolgár király három nap óta súlyos beteg. Kezelését a legkiválóbb szakorvosokra bízták.

Pénteken délelőtt féltíz órákor újabb hivatalos közleményt adtak ki az uralkodó egészségi állapotáról. A közlemény így szól:

A cár állapota változatlanul komoly. Az orvosok azon fáradoznak, hogy közérzetét megjavítsák. (MTL)

Szófia, augusztus 27. A bolgár király egészségi állapotáról pénteken délután 4 órákor a következő

A vezéri főhadiszállásról szívspecialista érkezett a bolgár királynhoz

Szófiából jelentik: A király betegsége: komoly szívhaj. A vezéri

A bolgár nép tódul a templomokba

Szófia, augusztus 27. (Német TI.) Boris király megbetegedésének híre villámgyorsan terjedt el Szófiában és az egész országban. A lakosság óriási érdeklődéssel lesi az uralkodó állapotáról beszámoló híreket. Szófia utcáin, a köztere-

Filov tanácskozott a volt miniszterelnökökkel

Szófia, augusztus 27. (Német TI) Filov miniszterelnök pénteken délután fogadta valamennyi volt miniszterelnököt és megbeszélést

Német hadijelentés

Újabb szövet-támadások visszaverése.

A néme véderő főparancsnok-sága közli:

A miuzsi arcvonalon folyó harcokban a német csapatok újabb elhárító sikert értek el. Egy erős német harceszter oldalba kapta a támadó ellenséget és visszavetette miközben nagy veszteségeket okozott neki. A csoport foglyokat ejtett s hadianyagot zsákmányolt.

Izjumnál visszavertük az arcvonal egyes szakaszain végrehajtott ellenséges támadásokat és az ellenséges betöréseket ellenlékészeket kivédjük.

Charkov harc területén a bolsevisták tüzérési előkészítés után a várostól délre és nyugatra páncélosokkal és eszterepülőkkel támadásra indultak. Sikeres elhárító harcokban a támadásokat visszavertük és az ellenségnek nagy veszteségeket okoztunk. A bolsevisták e harcok során több mint száz páncélost vesztek.

Oreltől délnyugatra és nyugatra a bolsevisták csütörtökön megkezdtek támadásukat, amelyet már vártunk. Noha az ellenség rendkívül sok repülőgépet vetett harcba, mégsem sikerült áttörő szándékát megvalósítania.

A bolsevisták emberben és anyagban súlyos veszteségeket szenvedtek.

A csütörtöki nap harcban

búza el nem vetésére vonatkozó prémiumrendszeri fogak bevezetn — írja az amerikai lap.

AZ OLASZ SAJTÓ

érdekes fejtegetéseket közöl a uelyetről. A Resto del Carlino ezeket írja:

Egy hónap telt el Mussolini bukása óta és az alatt a rövid idő alatt egészen szerint teljeseen meg kellett volna változtatni a fasizmus 20 éves uralma alatt létesített helyzetet. A lap rámutat arra, hogy ilyen lehetővé változást még akkor sem lehetett volna egy hónap alatt végrehajtani, ha csak belpolitikai kérdések lettek volna szónyegen. Minden külpolitikai tevékenység egészen másképp tünhetik fel, mikor folyamatosan van, vagy amikor nyilvánosságra kerülnek a titkos részletek. Így a kormány munkáját bírál-ni lehet ma és helyeselni holnap, vagy megfordítva. A továbbiakban azt mondja a lap, ha nem vettünk volna részt a háborúban, amint az jogunkban állott, a szövetségi szerződés szerint és ami a nemzetközi előzmények és különösen Etiópia szerencsés meghódítása után erdekük volt Németország ügyéhez és egy mlányos újáépítő béke eljövetelehez talán elhatározó módon járulhattunk volna hozzá.

jelentést adták ki:

Négy nappal ezelőtt a király öfelsége hirtelen megbetegedett. A betegség kezdettől fogva igen súlyos volt és a beteg állapotában különböző ingadozások mutatkoztak. A betegséget az orvosi tanácskozások kellő időben és határozottan felismerték. A király állapotában pénteken bekövetkezett javulás azt a reményt nyújtja, hogyha új komplikációk nem lépnek fel, a veszély ezúttal elmúltnak tekinthető. (MTL)

főhadiszállásról egy kiváló német orvost küldtek a beteghez. (NST.)

ken, a villamosokon mindenütt a király betegségéről folyik a szó és mindenkinek ajkán ott van az óhaj: vajha a király hamarosan meggyógyulna. A nép nagy tömegekben tódul a templomokba, hogy a király egészségéért könyörögjön.

folymatott velük. A bolgár minisztertanács csütörtökön este 21 óra 30 perctől 23 óra 30 percig ülésezett.

bolsevisták összesen 218 páncélost vesztek.

Német gyors harc repülőgépek Szicília keleti partján új hatással bombázták az ellenség szállító hajóit és utánpótló raktárait. Dél-Olaszországban a német légvédelmi ütegek csütörtökön hat ellenséges repülőgépet lőttek le.

Fent északon német vadász és zavarórepülőgépek elhárították az ellenségnek egy német hajókaraván ellen indított támadását és az ötven támadó repülőgép közül huszonhat gépet lelőttek anélkül, hogy sajátmaguknak veszteségük lett volna. Ebben a harcban újból kinttették magukat Roth vezérőrnagy repülőkelelék, amelyek a Jeges-tengeren folyó utánpótlást biztosítják.

A Charkov térségében dúló súlyos harcokban különösen kinttette magát a „Das Reich” nevet viselő páncélos gránátos hadosztály, amely a támadásban és elhárításban egyaránt nagy dícsőséget szerzett. A hadosztály 35 csatnap alatt ezer ellenséges páncélost pusztított el. Az Izjum körüli harcokban különösen kinttette magát a 236 rohamlívész-osztag (MTL).

Levél Rómából Kállay miniszterelnökhöz

„IV. Béla király leányának szenttéavatása legyen szerencsés előjel Magyarorságra”

Budapest, aug. 27. Pater Lenzatti, a Domokos-rend általános előadója, aki a rend tagjainak boldoggá és szenttéavatási ügyében az előadói tisztet tölti be és aki Arpád-házi Boldog Margit ügyében is óriási munkát végzett, Rómából levelet intézett Kállay Miklós miniszterelnökhöz. Levelében közli, hogy egész Magyarországnak azt a törekvését, hogy Boldog Margitot szentté avassák, XII. Pius pápa magdélva tette. A legközelebbi napokban várható annak a pápai bullának a megjelenése, amely az egyház és az egész világ számára szentesíteni fogja az imádság és a jótékonyagsá eme igaz hősnőjének megdicsőülését, aki magát a hazáért áldozatként az Úrnak felajánlotta.

Pétain és Rundstedt vezértábornagy találkoztak

Vichy, augusztus 27. (Német Távirati Iroda.) A francia államfő főtitkár hivatala közli, hogy Pétain tábornagy és Rundstedt vezértábornagy augusztus 27-én Vichy környékén találkoztak. A kör-mányfő jelenlétében különböző kérdéseket beszéltek meg a tökéletes köcsönös megértés szellemében. (MTL)

Budapest nem katonai célpont, írja egy spanyol lap

Madrid, augusztus 27. (MTL) Az Arriba „Budapest nem katonai célpont” címmel budapesti tudósítójának tollából hosszabb cikket közöl.

A cikk megállapítja, hogy a ma-

A berlini finn követség a fővároson kívüli táborkakban helyezkedik el

Helsinki, augusztus 27. A finn rádió közölte, hogy a berlini finn követség elhagyja a fővárost. A követség a finn kormánytól fa-

Berlin felett lelőtt angol pilóta vallomása

A legutóbbi berlini légi támadással kapcsolatban érdekes vallomást tett az egyik lelőtt angol gép pilótája. Az angol repülő most vett részt negyvenötösözr. Berlin elleni légi támadásban. Ebből nyit-

Telitalálát érte Pompeijt és Venus istennő templomát

Róma, aug. 27. (NST). Mint csütörtökön délután Rómában közölték, a feltárt Pompeji is súlyosan szenvedett az ellenséges légitámadásoktól. Egy bomba eltalálta a Jupiter templom mellett levő Drusus-ívet. Egy másik bomba Romulus és Remus, valamint Triptolemus háza között csapott le, bedöntötte egy kapuboltzat egyik szárnyát. A leg-súlyosabb károkat azonban a pompeji múzeumát ért telitalálát okozta. A gyűjtemény legnagyobb része elpusztult. A leg-súlyosabb veszteség, hogy meg-

A szabadbocsátott politikai elítélteket kihallgatáson fogadta az olasz belügy-miniszter

Róma, augusztus 27. (Stefani) Ernesto Rossi egyetemi tanárt, dr. Riccardo Bauert, Vincenzo Calace mérnököt, Dino Sebertót és Enrico Giussanit, akiket az 1930-ban lezajlott úgynevezett intellektuelek perében politikai okok miatt elítéltek, most szabadlábra helyezték. A két utóbbi Rómán át történt átutazása alkalmával és még egy másik szabadlábra helyezett elítéltet, Pertini ügyvédet kihallgatáson fogadta a belügyminiszter és

Elmozdították a szakszervezeti vezetők a Lavoro Italiano vezetőségét és új lapot adnak ki

Róma, aug. 27. A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenti: Az olasz sajtóban a belső tisztogatás még mindig nem fejeződött be. Mint a Piccolo egyik csütörtöki jelentéséből kitétnék, a Lavoro Italiano néhány napig nem jelenik meg. Enrico Rocca ennek a lapnak csütörtök déli számában elbűcsüzik olvasóitól és megállapítja, hogy a kollégáival együtt

— Magyarország ma éppúgy, mint akkor, belesodródott egy óriási küzdelembe, ezért IV. Béla király leányának szenttéavatása legyen ebben a történelmi órában szerencsés előjel és vessze azt a Főmeltóságú Kormányzó Úr és Nagyméltóságod böles irányítása mellett győzelemre és a boldogabb jövő felé — írja a domonkos atya.

A levélhez megküldötte Pater Lenzatti a mintegy 700 oldalas könyvet, amely Boldog Margit szenttéavatásának történetét ismerteti. Különös érdekessége magyar szempontból a kötetnek az a 120 oldalnyi szöveg, amely magába foglalja a kerelmeket, melyeket a pápához Boldog Margit szenttéavatásáért nemcsak Magyarországról, hanem az egész világról is intéztek.

gyar főváros bombázása valóságos bűn volna és megzavarná a békémen élni kívánó nép lelkét, amely csak a kommunista veszély ellen szállt harcra.

ván arra lehet következtetni, hogy a német főváros ellen intézett angol légi támadásokat mindig ugyanaz a repülőszemélyzet hajlja végre.

semmisült az ókori háziesszközök egyedül álló gyűjteményének nagyrésze. Súlyosan megrongálódott továbbá az asztásoknál talált holttestek gipszmásolatának gyűjteménye. Mint a Tribuna jelenti, a leg-utóbb Nápoly környéke ellen intézett légitámadás során nemcsak Pompeji történelmi városa, hanem a századok óta eltemetett régi városrészt is elpusztították. A múzeum külső falát és a Venus-templomot is szétrombolták.

tájékozódott tőlük a még fog-ságban lévő politikai elítéltek helyzetéről. A miniszter biztosította őket, hogy ezeket is a leg-rövidebb időn belül szabadlábra helyezik. (MTL)

Genova, aug. 27. (Stefani) Het-venöt genovai politikai elítéltet, akik közül 32 munkásember, szabadbocsátottak. Közöttük van Umberto Ferracini ügyvéd is, akit a különleges bíróság 24 évi börtönrre ítelt. (MTL)

úgy hitte, hogy a rájuk bízott küldetést a lehető legjobban teljesítette. Nem kismértékű belső és külső nehézségek ellenére új arculatot és új nyelvet adtak a lapnak. A szakszervezeti vezetőknek nyilvánvalóan nem volt elég ez a járadság, mert szerdán délután megjelentek a lap helyisé-gében és először elmozdították helyéről az igazgatóasztalt

amely — a Piccolo szerint — a felosztott fasiztapárt elemel-ből állott. A konföderáció öt el-nöke maga alakította meg az új igazgatótandest és annak el-nökségét Buozzi vállalta. A lap a feutidézett jelentés szerint leg-közelebb új névvel és új prog-rammal jelenik meg, amely jobban megfelel az új politikai és szociális helyzetnek.

Uj olasz lap jelent meg „Egy-ségfront” névvel. A szerkesztő-ség bevezető megjegyzéséből ki-tűnik, hogy a lap tulajdonke-pen folytatása annak az azonos-névű újságnak, amelyet a fa-siztapárt rendeleti közlönybe-tiltott.

Olasz hadijelentés

Az olasz főhadiszállás 1189 közleménye:

Német harc-repülőgépek bom-bákat dobtak le Catania kikötő-jére és telbe találtak egy köze-pes tonnantartalmú tehergőzöst. Olasz tengeralattjárók a sz-ciálai partok mentén megtorpedo-ztak két ellenséges gyorsnaszá-dot.

Ellenséges légikötelékek támad-ást intéztek Tarantó városra és Nápoly környékének több hely-sége ellen. A károk és vesztesé-gek megállapítása folyamatban van. Német és olasz vadászgépek valamint a légvédelmi ütegek idenc támadó gépet lelőttek. To-vábbi két ellenséges repülőgépet egy olasz korvett pusztított el a Thyreni-tengeren.

Aláírás: Ambrosio tábornok.

Hadbírószág riadóalatti gyávaságért

Milánó, augusztus 27. A mila-nói városi közigazgatás 11 funk-cionáriusát, akik a legutóbbi bom-batámadás alatt elhagyták hely-lüket, hadbírószág elé állítják. Való-színűnek tartják, hogy hasonló váddal sok más személyiséget is hadbírószág elé állítanak.

Letartóztatás a londoni rádió hallgatásáért

Róma, augusztus 27. (MTL) A „Popolo di Roma” és a „Messag-gero” római, illetőleg viareggioi hír alapján közli, hogy két olasz egyént letartóztattak, mert a lon-doni rádiót hallgatták.

A milánói helyzet

Milánó, augusztus 27. (Bud. Tud.) A milánói központi pályau-dvaron csütörtökön újabb meg-innult a forgalom ah árom fővona-lon espedig a Milánó—Verona, Milánó—Genova és a Milánó—Piacenza vonalon újból közleked-nek a vonatok, a mellékvonalakon azonban a forgalom még szünetel. Az eltakarítási munkálatok tovább folynak. A telefonvezeték helyre-állításán fokozott erővel dolgoz-nak.

A városban egyébként csütörtö-kön időzített bombák robbanása következtében újabb tűzek támad-tak. Milánó városa a hajléktalano-kat különleges igazolványokkal látja el.

A japán harcokcsik tervezője szerencsétlenül járt

Tokió, augusztus 27. Dr. Michi-toshi Harah mérnök, az ismert ja-pán harcokcsiktervező, a hadsere-g technikai szaktanácsadója a had-járművek próbaútján szerencsétle-nül járt. A Tenno halála után utó-lago selőléptetés mellett a Felkelő Nap-rendjelet adományozta neki. Az összes lapok az elhunytól ki-tüntető módon emlékeztek meg és rámutatnak arra, hogy éppoly jó frontkatoná volt, mint amilyen kiváló tudós és egyetemi tanár (NTL)

Az üzbed szokások szigorúan megkövetelik, hogy a leányok hajukat se több, se kevesebb, hanem pontosan ötven centiméterre adják

Az ifratlan törvény a hajfonatok vastagságát is szabályozza: nem lehetnek vastagabbak a patkány-nyelűk.

Teljes egység a nemzet védelmében és a nemzet gyászában

Minden politikai párt képviselője felszólalt a főváros közigazgatási ülésén, melyen Kormányzóhelyettesünk hős haláláról emlékeztek meg temetésének évfordulóján

Hős halált halt vitéz nagybányai Horthy István kormányzóhelyettes temetésének évfordulóján Budapest közigazgatási bizottsága rendkívüli ülést tartott Homonnay Tivadar főpolgármester elnöklésével, ki nagybányai emlékeztetőt mondott: — Koronás fők, államfők fia nem sűrűn estek el az európai harctereken mondotta. — És ha a magyar nemzet Kormányzóhelyettesének drága életével szentelte meg az évszázadokon át hozott áldozatokat, a veszteségből, a fájdalomtól új életnek, erős hitnek, fokozott erőnek kell kiviragoznia. *Aldozat nélkül nincs előrehaladás.* A közös fájdalommal találjuk meg azt a lelki közösséget, amely megtartó ereje az egyedül való, önmagára utalt magyarságnak. Ezért áldozta életét vitéz Horthy István. *Eszméik nélkül nem élhet a nemzet, mint ahogy az élet, ha hiányzik belőle a szabadság eszméje.* Ez a nemzet színtalanszor bebizonyította, hogy örökre eljegyezte magát a szabadság, az emberi haladás, a keresztény kultúra eszméivel. A magyarságnak volt ereje, hogy amikor a legnehezebb megpróbáltatások súlyosbították Európára, és a területében kis ország és telekészségben aranyló kis magyarság megőrizte parlamentáris életformáját és sok más alkotmányos berendezését fenntartta. Nem azért szolgáljuk a szabadságot és az emberi felemelkedést, a lelkiismereti szabadságot, a népek és a nemzetek békés együttélésének eszméjét, mert ezért hálára és elismerésre számíthatunk. E nemzet tapasztalta Európa halátlanságát a történelem folyamán. Ma tudatában vagyunk annak, hogy ha Európa elveti magát az eszméinek tiszteletét és szolgálatát és ha magára hagyja Magyarországban ebben a küzdelemben, saját romlását készíti elő. — *Az emberélet elmúlik, de a haza örök és örökkévaló.* Ifjú teledhetetlen hős halottunk életét a hazáért, ezeknek az eszméknek oltárára helyezte drága, könnyes soha el nem múló emlékeztető áldozat. Ové a hála, ové a magyar milliók kegyelele. *A szabad Magyarország a szabad Európával együtt imádkozik a boldogabb jövőben, az Ur-istenhez, hogy ne legyen hiába- való a sok, drága, jobbra hivatott élet áldozata.*

A főpolgármester szavai után Rássay Károly, a Polgári Szabadság Párt nevében emlékezett meg a Kormányzóhelyettes haláláról. — *Hódolattal fordulunk a nemzet vezére felé,* — mondotta, — aki mint ember a neki legdrágábbat áldozta fel a hazának. A hős halált halt Kormányzóhelyettesről emlékeztetve, joggal idézi a főpolgármester a nemzeti egység gondolatának fontosságát. *Ez az egység azonban csak akkor lehet érték, ha nem üres formaszavakban, a változó politikai átváltozások szolgálatában, vagy a hatalom előtti néma hódoltságban áll meg, hanem az igazi nemzeti egység áldozatát követel el a kormánytól egyaránt.* Ebben a pillanatban csak az lehet a feladatunk, hogy a nemzetet a háború felé fordított súlyos válságon keresztül vezessük és a nemzetnek a békét visszazerezzük. Előbb biztosítani kell a nemzet életét, csak aztán folytathatunk vitát a nemzeti élet elrendezésének kérdéseiről.

— *A nemzeti függetlenség és szuverenitás feltétele megővése a népek és nemzetek békés együttélésének biztosítása, a népképviselői kormányzat, a pártokba szervezett közéleti szervezeti rendszer, az emberi méltóságunk mindenekfelett való megővése, ezek azok az irányadók eszmék, amelyek büen fejezik ki a magyar nép lelkiségét és amelyeket nem írhat ki belőle sem*

miféle mesterséges propaganda. Peyer Károly a szociáldemokrata párt nevében mondott emlékeztetőt: — A magyar munkásság mélyesége kegyelettel emlékezik meg a Kormányzóhelyettes Ur haláláról — mondta, — aki magas származása ellenére a gyakorlatban, *üzemekben és műhelyekben ismertte meg a munkás sorsot, megfogta a kulapás nyelét és mint egyszerű munkás dolgozott, munkástársaival töltötte napjait.* Közvetlenül ismeret meg azok problémáit és közelről látta életüket. Választhatna volna az élet könnyebb oldalát is, de nem tette, hanem munkássorsban küzdött magát előre. — Meg van győződve arról, hogy a Kormányzóhelyettes Ur minden törekvése oda irányult volna, hogy az emberi jólétet, szociális haladást, kultúrát szolgálja. A főpolgármester szavaihoz kapcsolódva igazat adott neki abban, hogy a magyar munkásság szakszervezeti és jóléti intézményei a kezdeti fogva, bizonyos háborús korlátozásoktól eltekintve, szabadon fejlik ki tevékenységüket.

Usselyk Béla a Keresztény Nemzeti Függetlenségi Párt nevében mondott emlékeztetőben arról szólt, hogy a Kormányzóhelyettes Ur az ősi magyar hitvallást pecsételte meg halálával. A mai időkben találkozni kell minden magyarnak gondolatban. A Magyar Élet Pártja nevében Páulheim Ferenc beszélt. Rámutatott annak fontosságára, hogy a fővárosi pártok vezetői ma egyetemesen álltak ki a nemzet védelmében és annak minden fajtájában, dokumentálva, hogy sorsdöntő és nagy kérdéseiben a magyar nemzet mind befelé, mind kifelé teljesen egységes. Mi erőt, akaratot és öntudatot kívánunk meríteni abból a fájdalomtól, amely egy esztendővel ezelőtt érte a nemzetet.

Homonnay Tivadar főpolgármester záróbeszédében köszöntet mondott a pártok vezetőinek, majd annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy ezek a szavak igen messze fogtak hallatszani és meghallgatásra találni. Ezekben a kivételes időkben, a nemzet nehéz napjaiban az erőteljes és felelős egységbe forradni akarás kivételes jelensége mutatkozott meg. Nem pusztulhat el az a nemzet, amely nemzetet alkotó népének, a népet képviselő tömegek pártjainak vezetői ajkáról ezekben a nehéz megpróbáltatásokkal teli időben bőles és egységbe forrasztani akaró, kétségbevonhatatlanul jelképező felelős szavak hangzottak el. Adja a jó Isten, hogy ez az egység minél erősebben és halálkényebben domborodjék ki a jövőben is, amikor esetleg a megpróbáltatások még nagyobbak lesznek, mint ma.

A hős halált halt Kormányzóhelyettes temetésének évfordulóján a budapesti helyőrségi templomban gyászünnep volt, melyen megjelent Kállay miniszterelnök a kormány tagjaival, a honvédség részéről rendkívül népes küldöttségekkel képviselték magukat az egyes fogyneműk, élükön vitéz Szombathelyi Ferencel, a vezérkar főnökével. Dr. Haász István tábori püspök fényes papi segédlettel tartott misét, majd rövid szentbeszédében méltatta a Kormányzóhelyettes hős halálának jelentőségét.

A Szilágyi Dezső-téri ref. templomban Soltész Elemér tábori püspök tartott istentiszteletet, melyen megjelent a kormány tagjai és Csataj Lajos vezérrezdes, honvédelmi miniszter vezetésével a honvédség legfőbb vezetői és népes küldöttségei. Soltész Elemér tábori püspök beszédében meleg és kegyeletos szavakkal méltatta az elhunyt Kormányzóhelyettes hősies-

zét követendő példaképpel állítva a harcoló magyar katona előtt. Debreczenben is a felekezetek

templomaiban ünnepi gyászistentiszteleteken történt meg emlékezés a Kormányzóhelyettes hős haláláról.

Csataj honvédelmi miniszter emlékeztetője a rádióban

Nemes csataj Csataj Lajos honvédelmi miniszter pénteken este 7 órakor a magyar rádióban vitéz nagybányai Horthy István kormányzóhelyettes hős halálának emlékére magasszóló emlékeztetőt mondott. Méltatta a hős egyszerű egyéniségét, kitagasló katonai erényeit, hős példaadását, majd így folytatta szavait: — *Ismerjük a csatáren tőlőt idején földi élete utolsó szakaszának minden percét és e percek tele vannak példás tevékenységűdással és magát nem kímélő hibatlan hivatásteljesítéssel.* Nincs katona és nem lehet harcos, aki ezekben felülmúlhatta volna. Fejgyverszerete, küzdőképe és bátorsága köz tudomására lett már harctéri szolgálata első napjaiban. *Bujtársaságáról az apró történetek egész sora tanuskodik.* *Aldozatkészségének mértékét egészen a mérhetetlenségig hős halálával bizonyította,* aminek szemlélője és tanúja immár az egész

világ volt. Méltán dicsőíti emléket a magyar nemzet. — *Eppen ezért nekünk, magyar katonáknak mindenkinél több jogunk és okunk van halás emlegetésére és soha nem felejtő tiszteletére.* Nemcsak azért, mert sorainkban harcolt és katonaként áldozta fel ifjú életét, hanem azért is, mert nekünk, honvédeknek adta a legtisztább tanítást és a legtöbb példát. Mi valóban elmondhatjuk, hogy nekünk adta önmaga egész lelkét, szellemiségének minden erejét. Mintha tudta volna, hogy ennek az új fiatal honvédségnek a fegyvereknél túl új hőse, régi katonacsernyekben tündökölő új példára van a legtöbb szüksége, olyan hős példára, amely előttünk ragyog minden küzdelmekben, amelyre büszkén nézhetünk fel valamennyien és amelyből erőt meríthetünk a legsúlyosabb megpróbáltatások óráiban is. *Lelekünkben hordjuk tanításait és előttünk jár majd örök szelleme.*

Kállay miniszterelnök a magyar öncélúságról

Budapest, augusztus 27. A Magyar Élet Pártja szokások beti klubnapján, csütörtökön délután és este rendkívül élénk élet uralkodott a párt Akadémia-utcai helyiségében. Hét óra után megérkezett a pártba Kállay Miklós miniszterelnök is. A miniszterelnök elvégezte a párt tagjai közé, később pedig visszavonult a pártelnök dolgozószobájába ott vitéz Lukács Béla miniszterrel, a párt országos elnökével, Bárczay Ferencel, a pártvezér helyettesével és Kőlcsey Istvánnal, a párt ügyvezető alelnökével folytatott hosszabb megbeszélést, amelybe később bevontak Benes Zoltánt is.

Azután Kállay Miklós miniszterelnök visszatért a párt tagjai közé akik a nagy társalgóban körje csoportosultak. Igen élénk eszmecsere indult meg, amely több mint egy óráig tartott és a legidősebb problémákat ölelte fel. A miniszterelnök a feladott kérdésekre kimerítő választ adott, majd a beszélgetés befejezésekor arra kérte a párt tagjait, hogy

örizzék meg továbbra is azt a harcos egységet, amelyet a nemzet érdekében végezt közös munkában eddig is tanúsítottak.

Történelmi hivatás vár erre a pártira — mondotta —, méltónak kell maradnia ahhoz a bizalomhoz, amellyel a nemzet annakidején megajándékozta. A magunk erejére támaszkodva önbizalommal, megingathatatlanul kell tovább haladnunk az önzertes magyar öncélúságot szolgáló politika útján, erőink összpontosításával új együttes tartásával, mert csak így vezethetjük át a nemzetet azokon a nehéz történelmi időkön, amelyeket ma élünk.

A miniszterelnök szavaira vitéz Lukács Béla miniszter, a párt országos elnöke válaszolt. Köszönet mondott a miniszterelnöknek a felvetett kérdésekre adott kimerítő és megnyugtató felvilágosításairól. A pártnapon igen sokan vettek részt az edélyi párt tagjai közül is gróf Teleki Béla elnök vezetésével.

Szíven löttek egy rendőrtisztet a szentesi sportuszoda nyugvószerájában

Hódi Sándor 53 éves rendőrtisztet a szentesi sportuszoda rendőrségi őltője mellett egy nyugvószerájában állított szívre, holtan találták. Biztosítást szolgált ki a helyszínre s megállapította, hogy gyilkosság történt.

Az első percek látzata az volt ugyan, hogy öngyilkosság esete forog fenn. Voltak azonban olyan bizonyító erejű mozzanatok, me-

lyek kétségtelenné tették a gyilkosságot. Az automatapisztolyból a kilőtt töltény hüvelye ugyanis pontosan az ellenkező irányban repült ki a fegyverből, mint arra a rendőrtiszt holttestének helyzetéből következtetni lehetett. Erélyes nyomozás indult a gyilkosság hátterének tisztázására és a tettes kézrekerítésére.

Gyümölcsösök után igényelt bejövési cukor vásárlási engedélyek átvétele

Azok, akik gyümölcsösük után bejövési cukrot igényeltek és igénylésüket postai levelezőlapon küldték be, a cukorvásárlási engedélyek átvételét végezték 1943 augusztus hó 30-án, hétfőn és 31-én, kedden délelőtt 8— óráig a XI. számú körzeti irodában (Doboz-átjáró, földszint) jelentkezhetnek. Ezek az

igénylők, minthogy naplótételszámot feltüntető szelvényvel nem rendelkeznek, a jelentkezésük személyazonosságát igazoló okmányt hozzanak magukkal, mert a cukorvásárlási engedélyt ez esetben csak személyazonosság igazolása mellett kaphatják meg. Polgármester.

Újabb sztrájkmozgalmak Amerikában

Lisszabon, aug. 27. (Stefant): Mint Washingtonból jelentik, az amerikai kormány megparancsolta a johnsvillei repülőgépgyár négyezer munkásának, hogy azonnal álljanak munkába. A gyár munkásai hétfőn szüntették be a munkát hogy így tiltakozzanak

az engedéltséggel való nem-hány társuk letartóztatása ellen. A kormány kijelentette, hogy igen szigorúan lép fel a munkások ellen, ha nem engedelmessé válnak a felhívásnak. A gyár munkásai csütörtökön tanácskozással gyűltek össze és a sztrájk folyta-

TANULJON KÖNYVELNI!

Könyvelésbe, levelezésbe, bérelszámolásba, OTI, szakmai családi pénztár, adóügyek elintézésébe 3 hónap alatt bevezetem. Regie kalkulációkat, cégek könyvvezetését, új vállalatoknál irodák megszervezését, könyvek felfektetését vállalom. Cím a kiadóban.

tása mellett döntöttek. Ezenkívül azt kívánják, hogy az ugyanabban a városban levő Long Island művek munkásságát az összetartozandóság kidomborítására szintén mondja ki a sztrájkot. (MTI)

Új szociális terv: Segélyt kapnak a sokgyermekes gazdasági munkások

A szocializmusról, a társadalmi rendről és a kereszténységről beszélt Ravasz püspök Kecskeméten.

A Magyar Evangéliumi Munkásszövetség Kecskeméten két-napos értekezletet tartott evangélikus és református lelkészek számára.

Dr. Kádár Levontó belügyminiszteriumi államtitkár beszámolt arról, hogy milyen hatósági intézkedések történtek a munkásság felemelésére. A mezőgazdasági munkásság a kormány tervvel szerinti, a negyedik gyermek-től kezdve éppúgy segélyt kap, mint az ipari munkásság.

Dr. Ravasz László püspök megállapította a szocialistákról: szer-vezkedésükkel elérték azt, hogy a munkástársadalom jóléte, szellemi és erkölcsi színvonala meglepő módon emelkedett. A bolsevizmus viszont az egész mozgalomnak új irányt ad. Megtörténhetnének, hogy a szociális gondolatból ábrándul ki az a kereszténység, amelynek papjai meggyilkolják, templomait felégetik? Ezt a kereszténység nem teheti, mert akkor azonosulna egy renddel a kereszténység pedig több mint a gazdasági és társadalmi rendszerek. A kereszténység akkor is kereszténység lesz, ha meg szünek hűbéres birodalmak, diktatúrák s lényegesen átalakulnak a demokráciák. A kereszténység nincs megelégedve az olyan társadalmi renddel, amely ellensége a házasságnak, a gyermeknek, a családnak.

A kamarai textilbizottságok tanácskozásai

Budapestről jelenti a Magyar Védők Szövetsége, hogy a aruállítás zavartalanága érdekében állandó tanácskozással folytatnak a kamarai textilbizottságok, amelyek már korábban katasztrófát állítottak fel, amelyek alapján pontrendszer szerint törtétek az aruhoz juttatandó készleteknek a nagykereskedők felé történő beosztása. Ezt a munkát főként az akadályozták, hogy a már egyszer megállapított katasztrófák a létszámigazolásokat követően egyre ingadoznak, mert részint a közlekedési minisztérium zár ki egyes cégeket az aruállításból, részint pedig újabb igénylők jelentkeznek. Megvitatták került a bizottság tanácskozáson a kérdés is, hogy a nagykereskedői pont hány kiskereskedői pontnak feleljen meg. Am az sincs meg eldöntve, hogyan gyakorolható a leghatásosabban az ellenőrzés, utján a kamarai bizottságok vizsgálások esetében nem alkalmazhatók szankciókat. A tekintetben már döntöttek, hogy a későbbi időpontban beutalt kiskereskedők részére a rendelkezésre álló készletekből tartalékalapot kell létesíteni, hogy ők is hiánytalanul részesíthessenek a közlekedésben. Egrebent telmerült az a terv, hogy az ellátás szempontjából öt csoportba sorozott kiskereskedők aló csoportjait esetleg kizárják az ellátásból, mert nincs értelme annak, hogy azok a cégek, amelyek működése nem bír gazdasági jelentőséggel, résztvegyenek az aruciosztás munkájában. Er szerint a budapesti iparkamara belsőben működő körzeti bizottság már ezen a héten befűje a beosztás munkáját úgy, hogy az aruciosztás ettől kezdve abban a mértékben stabilizálódik, amlyenben a hatósági úton megnehezített iparengedélyek szerzése, illetve időleges felfüggesztése folytán további igénylés már nem várható.

A számos japán színház műsora fellepő karénekésnőnek nemcsak a nevet, hanem a telefonszámát is feltünteti, hogy a közönség tetszésének telefonon is kifejezést adhasson.

Magyarországon 75 évvel ezelőtt létesítették a polgári iskolát, ma 500 iskola 5000 tanárral, 140.000 növendékkel működik

Beszélgetés Nagy József c. polgáriiskolai igazgatóval, a Polgáriiskolai Tanáregyesület Debreceni Tankerületi Köre elnökével

A magyar polgári társadalom iskolája az idén elérkezett 75-ik évfordulójához. Szeptemberben 75 éve lesz annak, hogy az első polgáriiskola megnyílt Magyarországon, hogy új irányú, gyakorlati értékű nevelőmunkájával tudásban gazdag, értékes rétegeket adjon az országnak. Debrecenben is virágzó polgáriiskolák sora mutatja ennek az iskolatípusnak életképességét, az a tény pedig, hogy úgy a fiú, mint a leány polgáriiskolák felé töredék napjainkban a diákság, mutatja a polgáriiskola életképességét, nagy jövőjét...

A jubileumi év kapcsán felkerestük Szent Anna utcai lakásán Nagy József c. polgáriiskolai igazgatót, a kiváló pedagógust, aki mint az Országos Polgáriiskolai Tanáregyesület Debreceni Tankerületi Köre elnöke, egyik legtekélyesebb ismerője és leghivatottabb munkása a kérdésnek. Nagy József a beszélgetés során a Debreceni munkatársai előtt megkapó nyíltsággal tárta fel a polgáriiskola küzdelmes, de eredményekben gazdag múltját, a legfontosabb és különösen tanulságos nyilatkozatának azon részeit, melyekben a tanári utánpótlás hiányáról szólt és azoknak melyek okaira is rávilágított szavaival:

— A polgáriiskolát — mondta az 1808. évi 38. törvények hivatkozása — a magyar polgári társadalom fejlődésével parhuzamosan fejlődött. Sajnos a gazdalkodó, iparos és kereskedő munkáját a múltban társadalmunk nem becsülte annyira, mint produktív munkája alapján megérdemelte volna s a legutóbbi időkig a tehetséges gyermekeket nem adták ezekre a gyakorlati pályákra. Mivel a gyakorlati pályát nem becsülte társadalmunk, az erre nevelő iskolatípust sem értékelte kellően. Így a polgáriiskola élete állandó küzdelem volt a múltban a társadalom iránt, életem végében. A polgáriiskola azért küzdött állandóan, hogy a gyakorlati magyar élet megteremtését elősegítse. Hogy ezért küzdenie kellett, az már magában hordja azt a valóságot, hogy nem értékeltek sem az iskolát, sem tanárságát, olyan mértékben amint kellett volna. A polgáriiskolai tanárság már évtizedekkel ezelőtt hirdette, hogy több tudást kell belevinni a gazdasági, ipari, kereskedelmi életbe. Mikor a társadalom erre ráébredt, egyszerre felszökött országunk polgáriiskolai tanulók száma. Ma az egész országban az a helyzet, hogy egyik polgáriiskola sem tudja elhelyezni a jelentkezőket.

— Ez mutatja — folytatta Nagy József igazgató, — hogy jó lett volna annakidején a polgáriiskolai tanárság ismételt sürgetéseire hallgatni s nyugodtan, tudatosan kiépíteni ezt az iskolatípust épületben, felszerelésben, egyszerűen tanári rendjében is, mert a megnevelés követelményeiben a polgáriiskolai tanári pályára egyre kevesebben mentek. Mert ma már nemcsak az iskolák nem tudják befogadni az egyre növekvő számú növendékeket, hanem az a helyzet, hogy nincsen utánpótlás a polgáriiskolai tanári karban.

— Az Országos Polgáriiskolai Tanáregyesület Debreceni Tankerületi Köre a közelmúltban Szoboszlón tartott közgyűlésén

megemlékezett a határkőről, melyhez elérkezett ez az iskolatípus örömmel konstata, hogy minden megnevelés dacára az iskolából előtérő természetes erők következtében Magyarországon ma már 500 polgáriiskola 5000 tanárral és 140.000 növendékkel működik. Egyszerűen azonban foglalkozott azzal a válsággal is, mely a növekvő polgáriiskolai tanárihiány által fenyeget.

— En — mondotta munkatársunknak Nagy József, — már évekkal ezelőtt a szolnoki közgyűlésünkön rámutattam arra, hogy úgy a polgáriiskolai tanárságot, mint általában a tanító rendet az utánpótlás hiánya fenyegeti. Ez a veszély ma már olyan nagymérvű, hogy több olyan polgáriiskola van, amelyben egyáltalán nem tanít már polgáriiskolai képesítésű tanár. Ez arra vezethető vissza, hogy a polgáriiskolai tanítóság s általában a tanítói rend jogos kívánságait a múltban bizony nem hallgatták meg.

— Most hadd mondjak el néhány jellemző ideit példák nyári erdélyi utam kapcsán arra nézve, hogy mennyire érzik az ország lakossága a polgáriiskola fontosságát s hogy ennek érdekében milyen áldozatokra kész. De hadd mutassak rá arra is, hogy minden áldozatkészség megtörök a tanárihiányon. Makkfalva 2100 lakosú marostordai község református polgáriiskolát akar alapítani. Ez a község már 100 évvel ezelőtt érezte a magyar polgári nevelés fontosságát s már 1837-ben emelt népiskolai felé egy ügyvezető székely nemzeti iskolát, amely hosszú ideig működött s százok, oláhok is látogattak.

— Ez a község akar most polgáriiskolát alapítani. Július 2-án tartott ez ügyben értekezletet, melyen vitéz Kósa Vince tanügyi tanácsos a marosvásárhelyi tankerület polgáriiskolai előadója, mikor előterjesztéssel, hogy polgáriiskolát és 80 létesítményt akarnak építeni, kijelentette, hogy a tanárihiány akadályt emel a szép terv megvalósítása elé. Pedig az iskola céljaira az útleves Dózsa Árpád kisgazda egy hold 200 négyzetföldet, egy másik kisgazda, egy ismeretlen adományozó és a községi orvos fejenként ezer pengő, a Hitelszövetkezet igazgatója és tisztviselői 1943. évi fizetésüket, a részvényesek osztalékukat ajánlották fel, a község 30.000 lakosú környekéről pedig valamennyi ref. egyház tegyél, fuvart ígért, tehát minden megvalna egy egészséges iskolaélet megteremtéséhez, a tanárihiányon azonban minden terv megdőlt.

— Szinte hasonló folyamat ment végbe Gyergyóalfaluban is, ahol tanfolyam működik is s talán át is alakul iskolává, ha lesz tanár. Fontos erre készülnünk, hiszen az elérkező béke feladatait csak a legteljesebb, legarravalóbb tanársággal tudjuk megvívni. Ilyen tanárok után sóhajtozik Erdély, Kárpát-alja és az ország több része. Igazán a 24-ik órája, hogy a tanári rend anyagi és erkölcsi ellátása úgy rendezzessék, hogy az ifjúság kedvet kapjon, töltjön erre a pályára és friss, kiváló tanárokkal építhessük hazánk polgári társadalmát.

A polgáriiskola hívatásáról, feladatairól kérdeztük Nagy Józsefet.

DEBRECZEN 4. OLDAL 1943. VIII. 28.

zsef igazgatót napjainkkal kapcsolatban.

— Ujabbban a polgáriiskola fontossága azzal is fokozódik, hogy a különböző szakiskoláknak, így éppen a legutóbbi időkben felállított közgazdasági jellegű iskoláknak, a polgáriiskola adja a növendékeket. Országos vonatkozásban a polgáriiskolák szaporítását az is szükségessé teszi, hogy a kiszorult növendékek tömegesen tesznek magánvizsgát s ezáltal olyan jelenségek mutatkoznak, mint pl. Marosvásárhelyen, ahol 1800 magánvizsgázó volt. Olyan tömege ez a kiszorult rendes tanulóknak — legalább 50 százaléka a vizsgázóknak tanköteles korú volt, — hogy ez már feltétlen beteges tünet.

— A törvény egyébként előírja azt is, hogy minden 5000 lelket meghaladó község köteles polgáriiskolát felállítani.

— A polgáriiskolai tanterv korszerűsítéséről nincsen-e szó a jubileumi év kapcsán? — érdeklődünk.

— A polgáriiskolai tanterv reformjairól a status sokat küzdött s végre a jövő év szeptemberétől életbe lép. Ez a korszerűsített tanterv lesz, a felesleges tárgyak kiküszöbölésével, a nemzetnevelés szolgáltatásának centrumba állításával, a túlléphetős megszüntetésével és az iskola még gyakorlatibb irányúvá tételével. Egyes iskolák terveire például — ennyire rugalmas az új tanterv — módosíthatók a helyi szempontok figyelembevételével. Ahol gazdasági gyakorlatra tér van, ott gazdaságtant tanulhatnak, de ahol ipartelep van, ott ez fizika oktatássá módosul. Német nyelv helyett például nemzetiségi területen nemzetiségi nyelvet lehet tanítani.

A 75 éves polgáriiskolai intézmény tehát halad a jövő, a haladás útján, melynek szolgáltatásában a magyar pedagógiai életben az elmúlt idők alatt annyi munkát végzett, olyan sok felbecsülhetetlen szolgálatot tett. Az pedig örök érdeme marad ennek az iskolatípusnak, hogy a gyakorlati irányzat ennek keretében jutott szóhoz először a pedagógiában Magyarországon.

Törvényszéki bíró vizsgálmas medve-haladja Máramaroszigeten

Máramaroszigetről jelentik: Izgalmas medvehaladja volt vasárnap délután dr. Panigay Béla máramaroszigeti törvényszéki bírónak, aki feleségével s 14 éves unokaöccsével kirándulásra ment a Szalaván-hegyre, amelyet a várostól csak az Iza folyó választ el. Dr. Panigay Béla, aki vérbeli szenvedélye: vadász, a sétára magával vitte fegyverét is.

Miután megjárták a Szalaván ormán levő kilátótornyot, estefelé a hegynek Mélypatak nevű völgyén keresztül indultak haza. Utjuk egy írtott területen vették át, amelyet az irtás óta eltelt négy év alatt sűrűn benőtték a bokrok és a fiatal fák. Amint itt libasorban haladtak, dr. Panigay Béla arra lett figyelmes, hogy a közelben a száraz faleyelék gyanúsan zörögnek, pár lépéssel távolabb pedig egy kutya izgatottan csahol. A bíró azt hitte, hogy a sűrűben orvvadász húzódik meg, lekaptá válláról fegyverét és a hely felé közeledett. — ahonnan a gyanús zörög hallatszott. Alig tett azonban egy-két lépést, hirtelen egy hatalmas medve állott előtte, amely a váratlan találkozásra nagyot bódult, két lábra állt és támadólag közeledett Panigayhoz, akitől e pillanatban mindössze másfél lépés távolságra volt. A bíró mögött egy lépéssel megdermedve állott a felesége, akit ugyanilyen közelről a rokonnyerek követett.

Panigay Bélaék annyira ideje ideje sem volt, hogy vállba kapja fegyverét, kapásból lött a kétlábbon közeledő medvére. A lövés szerencsére pontosan a vad szívére járta át s hatalmasat bódítva végződött hanyat. Ha Panigay Béla eivesszi lélekjelenlétét, vagy egy pillanatot késik, a találkozás tragikusan végződhetett volna. — Így a szakmányt egy hatalmas anyamedvét nagy triumfussal szellettatta haza.

Felrobbant a petróleumlámpa, összeégett egy anya öt gyermekével

A Nagyvárad közelében levő Nagyürög községben Keresics Mária 38 éves asszony öt gyermekével házában egyik szobájában tartózkodott, amikor az asztalon levő petróleumlámpa felrobbant. A szétmőlő égő petróleum belekapott a szobában tartózkodók ruhájába és az ágyneműbe. Lángot fogott az anyának és karján levő csecsemőjének haja és ruhája is. A másik négy gyermek szintén égő ruhával

igyekezett anyjának segíteni, de a lángok csakhamar elborították az egész szobát.

A nagy sikkoltásra a szomszédok berohantak a szobába, nagy nehezen eloltották a tüzet, de a digra Keresicsék mind a hatan harmadfokú égési sebeket szenvedtek. Kórházba vitték őket, ahol az anya és négy gyermeke meghalt. Az ötödik gyermek állapota is válságos.

Meggyilkolta törvénytelen gyermekét és az anyát is meg akarta ölni egy marosvásárhelyi cukrász

A marosvásárhelyi rendőrség gyermekgyilkosság miatt letartóztatta Veress Sándort, egyik előkelő marosvásárhelyi cukrász-tulajdonosát. Veress elcsábította egyik alkalmazottját Papp Ilonát, majd mikor a gyermek megszületett, rávette, hogy adja át neki a gyermekét, ő pedig költözött el a városból más helyre, ahol támogatni fogja. A négyhónapos gyermekét a bestiális ember megfojtotta és megakart ölni törvénytelen gyermekének az anyját is.

Veress rávette Papp Ilonát, hogy azt a látszatot keltsse, mintha öngyilkos lett volna s így aztán senki sem fogja keresni. Rá is birta a leányt, hogy búcsúlevelet írtszen a szüleihez és a rendőrséghez. A levelekben Veress azt íratta a leányra, hogy megfojtotta gyermekét, utána ő maga is öngyilkos lett, ne is kutassanak utána.

Veress abban egyezett meg a leánnyal, hogy a városban kívül, a Maros ágánál találkoznak, este

11 óra után. A cukrász pálinkával itatta a leányt, de ő csak keveset ivott. Aztán sétálni mentek a víz partjára és Veress, akinek hatalmas boxkesztyű volt, egyszerre csak váratlanul teljes erővel a parton álló leány arcába sújtott. Az ördögi gonoszsággal kitervezett gyilkosság azonban nem sikerült. Papp Ilona nem zuhant a vízbe, csak elájult. Közben valaki jött és Veressnek nem volt ideje vízbe dobni a szerencsétlen leányt, hanem kerékpárra ült és bement a városba.

Veress az éjszakai gyilkosság kísérletért valószínűleg rögtönfőlé bíróság elé állítják. Letartóztatása nagy feltűnést keltett Marosvásárhelyen, mert Veress állandóan a legjobb társaságokban forgott, jócsaládból származott, apja szolgabíró volt Csikban. Ő maga hat gimnáziumot végzett, majd kora árvaságra jutva kitanulta a cukrász mesterséget. Cukrászdájára kitűnően ment, nagy forgalmat bonyolított le, rövid idő alatt két házat vett.

Hetenként egy szünnapot tartanak a debreceni kocsmák

Az Ipartestület kocsmáros szakosztálya, Vojtá Simon elnökele alatt ülést tartott, melyen megállapították a heti szünnapot. — Bertók János alelnök tájékoztatást nyújtott a beosztásról és közölte, hogy abban az esetben, ha a szünnap a hónap elejére, vagy utolsó napjára esne, illetve innem második napjára esne, a tagok nem kötelesek megvárni, egyébként kötelező a megtartása.

A hét különböző napjain a következő kocsmárosok tartanak szünnapot:

Hétfőn: Kocsis Béla csapóútcái vitéz Nagy János epreskertúti, Szabó Sándor nemetutcai, Böör József nyilutcai, Haja János keresztesutcai, Szabó József kintzsiutcai, Gyöngyösy István kassauti, Tóth Zsófia wesselényiutcai, Erdős Ignác bethienutcai, Kiss Eszter pacsirtautcai, Tay Károly kurucutcai, Juhász Géza szentannautcai, Sipos Ferenc árpádtéri, Freudenfeld Ignác baranyai-úti, Keskés József, kettes honvédhúszárezredutcai, Szél Kálmán kassauti, Ungvári János rákócútcái, Orosz János sámsoni úti, Dala Géza szechenyiúti, Horváth Mihály honvédutcai, Bakos József pozsonyiúti, Matkó József hatvanutcai, Bogdándi Ferenc leinyágenutcai, Karap József kigyóútcái, özv. Galgóczy Lajosné golyóutcai és Göz András csillagutcai kocsmája van zárva.

Kedden: Balogh Sándor kassauti, Jeney Jenő hatvanutcai, Kauker Ferenc vargautcai, Sajtos József hétvezéruutcai, Szentandrás László bercsenyiutcai, Szoták János bercsenyiutcai, Bagyi Péter pozsonyiúti és Nagy mre mártonkálmanutcai kocsmája van zárva.

Szerdán: Madar Gáborné maróthygyörgyutcai, vitéz Kovács

Károly simonffyutcai, MEGA borház csapóútcái, Kiss Ferencné erzsébetutcai, Papp József böszörményiúti, Szép István hétvezéruutcai, Valdhutter Antal Ferenc József-úti, Matkó József hatvanutcai, Nagy Józsefné mesterutcai és Szikszai Mihály erzsébetutcai kocsmája van zárva.

Csütörtökön: Daru Pál böszörményiúti, özv. Krisztián Imréné böszörményi úti, Búza János csapóútcái, Tóth Ernő ceglédutcai, Szabó Antal csapóútcái, Novák Jullánna péterffyutcai, Madarász László 2-es honvédhúszárezredutcai, Szabados Mihály Budai É. utcai, Vojtá Elemér Márton Kálmán utcai, Gáll Imréné kintzsiutcai, V. Horváth Gézáné nyilutcai, Dobár Istvánné hatvanutcai és ifj. Fekete János böszörményi úti vendéglője van zárva.

Pénteken: Nagy Lajos miképcseriúti, ifj. Kiss Bálint hatvanutcai, Kovács Károly kassauti, Székelyhídi Mihály sámsoniúti, Bóde Pál honvédutcai, Szakál József kassauti kocsmája van bezárva.

Szombaton nincs zárva kocsmá Vasárnap: Bartók János díszegriúti, Vojtá Simon petőfiúti, özv. Péter Ferenc hatvanutcai, Szüle Zoltánné vágóútcái, — KANSZ otthon pályaudvari, Kerkes Imre hatvanutcai, Bánk József monostorpályiúti, Szász Gerzson teletkiúti, özv. Klement Jánosné pacsirtautcai, Nagy Mihály rákócútcái kocsmája van zárva.

— Kiszakadt a gumi, rácsavarodott a kerékre és ennek következtében Nikola Ferenc törökszentmiklósi kovácsmester motorkerékpárjáról az úttestre zuhant. A mögötte haladó gépkocsis halálra gázolta.

Meteor Mozgó műsora
Szombaton fél 5, fél 7, fél 9 órákor mulatságos magyarvígjáték:
Legény a gáton
Vasary, Pethes, Hajmássy, Juhász, stb.

Apolló filmszínház
HÉTFŐIG BEZÁROLÁG:
Muráti Lili és Ilosvay Katalin felejthetetlen alakításai.
„Kölcsönadott élet”
Előadások: fél 5, fél 7 és fél 9 órákor.

Hungária filmszínház
Anyamasszony katonája
Főszereplők: Szilassy László, Pelsőczy Irén, Vaszary Piri, Mály Gerő és Bilicsi Tivadár.
Előadások: 1/5, 1/7 és 1/9 órákor.

Vígyszínház mozgó
Ma fél 5, fél 7, fél 9 órákor először a legragyogóbb, a legvidámabb magyar film:
ÁLOMKERINGŐ
Főszereplők: Sárdy, Latabár, Zsilley Margit, Erdélyi Mici, Csontos.

Beolini levél a német háziasszony életéről

Berlin, aug. hó 15. Az átlag-utazó megérkezve a nagyvárosba felüli a Baedeker-t, kikeresi a tartózkodásának megfelelően méretezett programtervezetet és végig csinálja. Lelkiismeretesen vagy kevésbé lelkiismeretesen Berlinben például megtekint a várát, végigcsuszkálva a nagy papucsokban a vár fényes terméin, elmegy megnézni a legrégibb templomot, a Nicolai Kirchét, végig sétál a Tiergarten útjain, ellátogat a híres Zoo-ba, az állatkertbe, kimegy a rádiótoronyhoz, felkapaszkodik a tetejéig, élvezi a panorámát, aztán visszamegy ismét a városba, az Unter den Linden-nen korzókál, megvaszarázik, utána átruccan a kurfürstendammm valamelyik café-jába egy kis zenét hallgatni s a kisseb-szezsugorodott, de színeiben ma is változatos berlini éjszakai életet megköstölöni.

Ezzel ki is merült a programom.

Aki huzamosabb ideig marad Berlinben, annak a dolog természetével járón a berlini élet másik, mindennapi oldala is megmutatkozik. Megismerkedik a közellátási irodával, a mosodával, a fűszerrel, a hentes-sel, sorban áll itt és ott...

E sorok írója is belekóstolt ebbe a mindennapi szürkeségébe is az idegen számára apró érdekességeket rejtő életbe, mondjuk így: a berlini háziasszony életéről.

Talán fogja érdekelni a debreceni háziasszonyokat, milyen is a berlini háziasszony élete? A negyedik háborús év végén egy életháláharban álló ország fővárosában persze nem a legrosszabb a háziasszony helyzete sem. Sok gonddal, kis kényelmetlenséggel kell megküzdenie.

Segítsége nincs. Cseléd, háztartási alkalmazott? Csak a sokgyermekes, vagy a gyermekágyból felkelő anyának jár. Hiába vagy felesége ilyen tanácsos urnak, vagy olyan direktor urnak, hiába van pénz, magadnak kell ebéd után elmosogatni, magadnak kell takarítani és magadnak kell főzöni!

Főzni? Másik súlyos probléma. Itt a háború kezdetétől fogva szigorúan betartott jegyrendszer uralkodik, pontosan, grammra kimért adagokkal: a háziasszonynak háromszor meg kell gondolnia, mit főzjön, hogy jól legyen, tápláló és ne hágyja túl a megszabott kereteket.

Lássuk ezeket a kereteket, mekkorák most az adagok? A barna kenyérből 26 deka a napi fejadag, ehhez jön a fehér kenyér napi 8 dekája. A fehérkenyér-jegyre vagy zsemleszerű süteményt, vagy fehér kenyert vagy cukrászsüteményt lehet kapni. De kenyér helyett lisztet is lehet beszerezni: 500 gr barnakenyér-jegyre 375 gramm egységesség, lisztet, 100 gr. fehérkenyér-jegyre 75 gramm búzalisztet.

A továbbiakban úgy ismertetjük az adagokat, ahogyan a jegyek szólnak: 4 heti időtartamra. Negyhetekenként kapunk új jegyeket. Praktikus: nem kell értelmezni a közellátási irodába. A küldőnő maga hozza el.

Négy hétre tehát kapjuk a következő mennyiségeket: 20 deka margarint, egy és egyenyed font vaját, (itt fontokban és grammokban számolnak: egy font annyi, mint egy fél kilogramm, azaz 500 gramm), háromnegyed font sajtot, Húsból egy kilót kap mindenki négy hétre. Az u. n. stápszer-jegykre vendéglőkben lehet puddingszerű ételt kapni, erre adnak spaghetit, erre adnak rántáshoz használható burgonyaliszt-kivonatot és erre adnak pótkávé. A cukoradag 4 hétre 90 deka, ehhez jön a gyümölcsiz-jegy: 70 deka zít lehet érte venni vagy cukrot a következő arányban: 200 gramm gyümölcsiz-jegy ellenében 125 gramm cukrot. A tejsze is jegy van, egy nyolcadtől egy negyed literig terjed a mennyiség naponta. Gyümölcsjegyünk is van, egy-egy szelvényére a laokban

közölt hirdetés alapján egy-egy font gyümölcsöt (fél kilót) lehet kapni.

A berlini háziasszony taskájában levő jegyek száma ezek szerint eddig már tizen felül van. Ehhez jön még a háztartási igazolvány, ennek megfelelő kockáira adnak főzeléket, szárnyas és vadhúst, friss és füstölt halat.

Bizony a berlini háziasszony a piacon is csak jegyre vásárolhat.

A szárnyast és a halat pedig csak meghatározott kereskedőnél vásárolhatja, aki cégjegyet béli az igazolványba, számot ad a vevőnek és útjára bocsátja. Amikor a szám sorra kerül, akkor kaphat a vevő vadat, halat s mi jó falat...

Az élelmiszer elosztásában tehát a kereskedő is igen tevékenyen részvesz.

Ha továbbkutatunk a berlini háziasszony taskájában, ott találunk még egy ívet, a külön berlini Bezugsausweis-t, mely a mi közellátási szelvényeinknek felel meg. Finom főzeléket, csokoládét, uborkát, citromot, spárgát (a főzelékspárgát!) bombont kaphat boldog tulajdonosa mindenkor az újságokban közreadott felhívás után.

Van még szappanjegy is, ha vi egy egységess szappan és 250 gramm mosópor vásárlására jogosít fel, az állandó kereskedő pedig ennek hátra jegyzi fel, hogy mikor és mennyit tolt papírt adott ki. Mert ezt is be kell osztani...

Mindezek együtt tartására tetemes nagyságú fizetést használ háziasszonyunk.

Külön tartja a ruhajegyet. Ez is féltett kincs. E nélkül csak gombot és tűt vehet, más minden csak a ruhajegy pontjainak a leadásával kaphat. Zslap vagy télikabát, zoknitartóhoz való gumiszalag vagy cipő, minden csak pontok ellenében...

De csukjuk be a háziasszonyunk, Frau Schwäzel taskáját. Folytasunk inkább vele beszélgetést.

A megszabott adagok ellenére sem panaszkodhatunk. Sőt... En azt mondom mindig, nagyon helyes és igazságos volt, hogy mindjárt a háború kezdetén megcsinálták a jegyrendszert. Így a szegénynek, gazdának egyformán jut mindenből, nem lehetett azt megtenni, mint az első háború elején, hogy akinek pénze volt, azt azt, mindent felvásárolt.

Most meg kellett tanulnunk beosztani. S merem mondani, megtanultuk... Tudunk zsír nélkül főzni, tésztát sütni.

Kissé hihetetlenül nézhettem, mert mindjárt magyarázza: — Dióval egyszerűen lehet zsír nélkül is tésztát sütni...

S azzal valóságos receptet ad. Beszélgetésünk a háziasszony saját külön hadszínterén, a konyhában folytatjuk. A szekrényben különböző kivonatokat, a kemikus boszorkánykonyhájában születtek meg a háziasszony konyhája számára. Egy kis kocka a forró vízbe s kész a leves. A főzelék most friss főzelékből készül, a főzelékkonzervekre csak telen kerül sor. Sok répát, spenótot, kalarabét, kelkáposztát főz. Gyakran kerül halféle az asztalra, legtöbbször salátával vegyesen. Vacsorához is salátaféle szolgál, nyers paradicsom, ecetes uborka, de más izzel, mint odahaza. A sok savanyúság megkivánja az italt. A zöld üvegkorsókban malátasöröt hozunk az alanti sörházból. Ez a malátasör édes és kevesebb az alkoholtartalma, mint a világos vagy a barna sörnek.

A háziasszony bizony egyedül étkezik. Az urala kinn van a fronton, leánya egy sokgyermekes családhoz van beosztva a háztartási teendők végzésére.

Igy van ez majd minden berlini családban. Csak az idősök és az egész fiatalok vannak odahaza. Aki munkacereje birtokában van, annak dolgoznia kell a közösség érdekében. A háziasszony otthon dolgozik. Reggelként végig szalad

DEBRECZEN 5 OLDAL 1943 VIII 28.

a porszivóval a még itthonlevő szőnyegeknek — a szőnyegek egy része már vidéken van, biztonságosabb helyen — aztán letörölgeti a port a bútorokról, kápekről — a porrongyot nem rázza ki az ablakon, mert ez szigorúan tilos, a multkor egy szomszédot meg is büntettek ezért. Takarítás után bevásárlás sorbanállással körítve. Utána főzés, ebédután mosogatás. Vigyázat, nem szabad elfeledkezni a legújabb légóltalmi előírásokról. Az utcán felállított homoktárolóhelyről vagy tiztíztenőt kis zsák homokot lapátol ki és viszi fel a harmadik emeletre. Nem kis munka. Kell utána egy kis pihenés. Olvassunk talán? Új könyvet, regényt szinte lehetetlen könyvkereskedésben kapni, órák alatt szétkaphodják, egy kölcsönkönyvtárból kell a könyvet kölcsönözni. Még egy szórakozási lehetőség: a mozi. Minden minden utcasarkon van egy mozi. Mégis sorba kell állni itt is, de megéri. Jó a film, Heinz Rühmann roppant mulatságos benne, rengeteget lehet nevetni.

— Tudja, én csak a vidám filmeket szeretem, amikor nevetni lehet. Ugyis annyi gondja van az embernek.

Pály József Levente.

Eltemették dr. Dávid Ferenc kir. ügyészt

Nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra Cegléden az ottani református temetőben dr. Dávid Ferenc debreceni kir. ügyészt, aki hosszas és súlyos szenvedés után a budakeszi szanatóriumban hunyt le. Holttestét utolsó kívánságára szállították Ceglédre, ahol a családi sírboltban édesapja hamvai mellé helyezték el.

A debreceni kir. ügyészség dr. Telkes Béla kir. ügyessel és dr. Tarallyossy Béla kir. ügyésszel megbízottal képviseltette magát a temetésen.

Üzenetek a frontról

Ml. B. Kiss Gábor honvéd, a K. 682. tábori postaszámra ízeni Debrecenbe feleségének és kislányának Gabikának, szüleinek, rokonainak testvéreinek, sógorainak és minden egyéb ismerősöknek, hogy jól van, melyhez hasonlókat kíván mindenkinek. Továbbá tudatja kedves feleségével, hogy a csomagot szeretettel megkapta, melyet jó étvágyalal fogyasztott el s a másikat várja. Arra kéri kedves feleségét, hogy sürrebben írjanak feleségének és kislányának jóegészséget kíván s sokszor csókol mindenkiket.

Frida, Ferenc orvezető a K. 682. tábori postaszámra ízeni Debrecenbe édesanyjának, testvéreinek, menyasszonyának és Apró János szakaszvezetőnek, hogy jól van, nincs semmi baja, sokat gondol rájuk és arra kéri őket, hogy minél többet írjanak. Mindnyájukat szeretettel csókolja.

Agárdi Mihály zászlós a P. 939. tábori postaszámra ízeni Debrecenbe és Hajdúszoboszlóra feleségének és szüleinek, hogy jól van, és egészséges.

Csordás István honvéd a Z. 388. tábori postaszámra ízeni Debrecenbe édesanyjának, hogy jól van és mindenkit sokszor csókol.

Ligetfalvi János honvéd a B. 144. tábori postaszámra ízeni Debrecenbe édesanyjának, a közeli napokban szabadságra jön. A legközelebbi vizontlátásig sokszor csókol mindenkiket.

Fazekas János tizedes a Z. 558. tábori postaszámra ízeni Hajdúnánásra feleségének, kislányának, szüleinek rokonainak, hogy jól van, édesanyjának születésnapja, bátyjának névnapja alkalmából szívőből gratulál. Mindenkit sokszor csókol.

Takács Sándor tizedes a Z. 558. tábori postaszámra ízeni Debrecenbe szüleinek, ismerősöknek és rokonainak, hogy jól van. A Köztisztviselők 45. számú fiókjánál dolgozó munkástársait szeretettel üdvözi a messze idegenből.

Hogyan lehet öltözködni nyári hőségben az utcára?

Tiltja-e a törvény és a józóság a short, rövid trikó és más könnyed nyári öltözékek utcán és társaságban viselését

Ennek a riportnak a témáját egy meglehetősen könnyedén öltözött fiatal ember szolgáltatta, aki a napokban, mikor a nap olyan izzón tüzött a debreceni utcákra, hogy mindenki kijelentette: ennél pedig már melegebb nem lehet... rövid és szellős shortban, fél mellét, izmos karjait és napsütötte vállát teljesen szabadon hagyó trikóban jelent meg a társaságban...

A társaság tagjai meglehetősen nagy szemeket vetettek a túlzottan lezszer fiúra és egyik barátja meg is jegyezte:

— Hogy mertél végigjőni így az utcán? Nem féltél, hogy leigazolhat a rendőr?

Szellős öltözékű ifjunkt erre kijelentette, hogy 5 pedig senki kedvéért nem kap gutaütést, ez a ruha a mostani kánikulában a legrendesebb, legegészségesebb, amit hordhat, senkinek az osztóitai érzékét nem bánthatja, hiszen a strandon még néhány vonalnyival több látszik bőrből, anélkül, hogy ezen bárkinek is eszébe jutna megütközni... Ha pedig logikus, hogy a strandon, ahol árnyék van, víz van és elrejtőzhet a kinnzó, égető nap tüze elől az ember, mennyivel inkább szükséges, hogy rövid, könnyű és szellős öltözéket vegyen fel, hogy a lehetőség határán belül könnyedén öltözzön az utcán, ahol a kora délutáni órákban talpalatnyi árnyékos hely nélkül kiszolgáltatva áll a napsütésben...

A kérdés felett vita keletkezett. Szóba került az előző nemzedék, mely bizony még a nyakendőjét sem vetette volna bármilyen hőségben sem. Mert volt benne önfegyelem, mértéktartás... A társaság legidősebb tagja pedig a vita hevében, amikor a megbántott nyakendőről többiben is gúnyos lekiacsalással, mint a civilizáció hurokjáról emlékeztek meg a társaság ifjabb korosztályhoz tartozó tagjai, minden bántó él nélkül, valami jóvátétlen ellentmondást nem tűrő hangszíval jelentette ki a vita előidézőjének:

— Felőlem beszélhetek akármit, de az én időmben, ha így végigmegy az utcán, vagy a rendőrségre kerültem volna, vagy a bolondok házába...

Ezek után az újságíró kíváncsivá lett, hogyan is áll ez a dolog a rendőrséggel. Másnap hírszerző körülfjárt érdeklődött a debreceni rendőrkapitányság négy kihágási bírójánál: dr. Beczkó Lajos, dr. Papp Menyhért és dr. Végvári Sándor rendőrtanácsosoknál, valamint dr. Rádonyi Nándor rendőrkapitánynál, hogy kihágást képez-e, ha valaki túlzottan könnyed öltözékben jelenik meg az utcán és melyik paragrafus alá esik az ilyen kihágás?

— 151.000—1927 B. M. paragrafusai, melyek a közérkölciség védelméről szólnak, felsorolják a kihágást képező eseteket — kaptuk a választ. A 3. §. pontja szól arról, hogy a közönség részéről megközelíthető nyilvános helyen, utcán megszólítás, tagjelzés, tolla-kodás, szeméremsertő mozdulat, vagy szóhasználat által vét a közérkölciség ellen, az kihágást követ el... Arról azonban nincsen szó, hogy valaki rövidebb vagy hosszabb ruha felvétele, könnyed öltözékek által is elkövethe ki-hágást.

Rendőri közbetépesnek tehát csak abban az esetben van indoka, ha az illető ruházata közmegebot-ránkózást kéltene. Még ha egy szokatlan és furcsa öltözékű személy eszűdületet okozna is, amennyiben öltözéke csak groteszk, de nem szeméremsertő, a rendőr csak a megbámulóit szólíthatná fel, hogy tartózkodjanak a eszűdületől és távozzanak, az illető ellen nem lehetne lépést tenni.

— Ilyen eset történt néhány éve Budapesten a Dunaparton. Egy erősen molett, mázsás testsúlyú hölgy erősen feltűnő és testhez simuló, könnyű ruhában sétált. A ruhán sárkányszájminták voltak, ilyen minta a ruha hátsó részére esett és a hölgy minden mozdulata megnyitni látszott a sárkányszáj. Az utcát közevő munkások különösképpen találták a ruhát, megjegyzéseket tettek, erre figyelme-sék lettek a járókeleők, csakhamar egész tömeg kísérte a hölgyet, aki szegény a közfelfűtés központjába kerülve riadtan igyekezett elérni az egyik mellékutca. A rendőrök a tömeget távozásra szólították fel, a hölgy ellen azonban természetesen nem léphetek fel.

— Vagy hasonlóan nem lépet fel a rendőrség, amikor mástól éve két egyetemi hallgató Debrecenben fényes délelben a korzón meztelű végigsétált. A közfelfűtés, az őket kísérő érdeklődők száma nem képezett forgalmi akadályt, az egész eset nem merítette ki a botrányokozás fogalmát, tehát a hatóság nem lépet közbe.

Ezzel a kérdés rendőri részével végeztünk is.

Gyakran hallunk azonban a könnyű nyári öltözködés kapcsán külföldi példákra hivatkozást. E vélemények szerint Németországban és Olaszországban megszokott, hogy nyári időben rövid shortban jelennek meg kávéházakban, társaságban és szórakozóhelyeken. Franciaországban semmi feltűnő nem találnak a kabát nélkül, csak ingben, nadrágban való utcai megjelenésben. Az északi népeknél, ahol bizonyos kultusza is észlelhető a nudizmusnak, még kevésbé feltűnő ez — mondják egyesek. Az öltözködési tudomány úttörője, aki teljesen egészségügyi alapon fektette az öltözködés tanát, a svájci K. Mayer, minden más szempontot félretelve, egyedül orvosi látókörből vizsgálta ezt a kérdést és ezen az alapon bizony sok, a divattal és közfelfűtéssel ellenkező, forradalmi újítást tanácsolt. K. Mayer volt az aki lefektette a tételt, hogy az ember nemcsak nyelősővény táplálkozik, hanem bőrén, pórusain át is, kimutatja, hogy a szabadban dolgozó munkások, akiknek bőrtől állandóan járja a levegő, felszívhatják abból tápanyagukat, nyelősővény-kön át erős munkájuk ellenére jóval kevesebb táplálékot fogyasztanak és mégis sokkal erősebbek, egészségesebbek, mint a szobákban, zárt helyiségekben, nyakig begombolt ruhákban dolgozó munkások.

Tény, hogy szinte nemzeteként országoként más konvenciók szempontok irányítják az öltözködés mikéntjét és az ember, mit mindenben, ezen a téren is alá van rendelve környezete irányelveinek.

A törvény paragrafusai nem tiltják nálunk a shortot, trikót, mindegy addig, míg a szeméremsertés határát át nem hágyják, nem szólnak bele az öltözködés kérdésébe, melyet még napjainkban is, túl orvosi felfűtéson, észszerűsége, kényelmen: Dvát öfensége szeszélye kormányoz...

A büntetőtörvénykönyv paragrafusai nem szólnak bele ebbe a kérdésbe. A józóság és ép erkölcsi érzék iratlan törvényei azonban megszabják pontosan mindenki számára azt a határt, ameddig a megbotránkozás kibívása nélkül akár divatújító szándékkal, akár kényelmi, vagy egészségügyi szempontból elmeget valaki az öltözködés, vagy kevésbé felöltözködés terén.

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak estjeli szolgálata: augusztus hó 28-án reggel 8-tól szeptember hó 4-én reggel 8-ig: Aranyangyal, Piac u. 50 telefon 34-06 sz. — Reménység, Csapó u. 22, telefon: 14-21. — Szent Háromság, Homokkert, Szabó Kálmán u. 14., telefon: 17-09. Sas, Hatvan u. 66 telefon 39-19

Tanyai lelki- és testi-munka

Evek óta a nagy dolgozóban, nyári hónapokban, a havonként két tanyai istentisztelet helyett egy istentisztelet tartatik a tanyán. A tanyai lelkesek azonban nagyon is kint vannak a tanyán, családtagokat vezetve felkeresik a mezőn is az ott munkálkodó atyafikat, hogy velük erkölcse és beszélgetve a nehéz testi munkához a lélek erejét vigyék segítségül.

Sok keves lelkemelő jelenetek találunk: Polgár István tanyán az összeharcolt gabonaszak között ott áll már a gép, kuszának mérőóraja a gépnek egész erejét mutatja, az üres szakok fel vannak akasztva a cséplő rostaja alá, nyitott végén várja hullani az acélos búzaszemeket. Minden készen van. A munkások összegyűlekednek, megállnak a cséplő előtt, felhangzik a szóltör: Te benned bíztunk eleitől fogva... Majd egy munkás ajkán hangzik hangosan az ima, utána halkan a többiek is imádkoznak Istenhez, megköszönve a mindennapi kenyeret. Imádkoznak a házra, az anyák, annak fennmaradásáért, területi nagyságáért, Kormányzóknak, harctéren küzdő fiainak, az édesapákért és édesanyákért, a magyar gyermekükért és végül az erőért és egészségért, hogy tudják jól és becsületesen végezni a cséplés nagy munkáját. A meghatottság könnyei csillogtak úgy a földbírtokos családjaként, mint a munkások szemében, amint végül énekeltek: Isten add meg a magyart.

Pár pillanat, minden munkás a maga helyén, a gép bűg, nyeli magába a kérék ereit, a szakkok egymásután telnek, a munka folyik, hogy el ne törjön kezükben a kenyér botja.

Meg egy másik jelenet. Vasárnap van, a Szóvati úton lévő iskolában tartunk istentiszteletet, a gyülekezet között ott látjuk Jóna János tanyai egyházközségi főgondnokot egész családjával, pesti vendégeivel és családtagjaival. A nehéz heti testi munka után a hűvek seregében együtt imádkoznak, együtt énekel a gazda és egész háza népe.

Ismét vasárnap következik, augusztus 29. tanyai istentisztelet tartására jön ki hozzánk püspökünk: Dr. dr. Révész Imre, hogy köszöntsük hírdesse Isten adott Igéjét és törje meg az új kenyér áldott zsengéjét az országban. Ismét összeülnek a város a tanyával. A legelső pásztor, a legelső szolga jön, hogy szolgáljon közöttünk a szolgáló szolgálójának Jézusnak és pásztoron bennünket az Ige világánál az igaz tökéletesség és a valódi igazság, Isten felé, Hozzá a Krisztus által mindig közelebb. (n. Sz. E.)

Vasárnapi istentiszteletek a város templomokban. (Urvasoraosztás). — Nagytemplomban d. e. 10 ó. pr. dr. Ferenczy Károly, ág. Gall Mihály, d. u. 6 ó. dr. Erdős Mihály, Kistemplomban d. e. 9 ó. pr. Keeskes József, ág. Nagy Zoltán, 11 ó. pr. Uray Sándor, ág. dr. Erdős Mihály és Felker János, d. u. 6 ó. Keeskes József, Kossuth-templomban d. e. 10 ó. pr. D. dr. Nagy Sándor, ág. Dusicza Ferenc, d. u. 6 ó. Dusicza Ferenc, Karolyi G. téri templomban d. e. 9 ó. pr. Keeskes József, Keeskes József, ág. Sulyós Kálmán, d. u. 6 ó. Vargha Balázs, Ispótlai templomban d. e. 10 ó. pr. Molnár Ferenc, ág. Birinyi János, du. 6 ó. Birinyi János, Árpád-téri templomban d. e. 10 ó. pr. dr. Hegyaljai Kiss Géza, ág. Tariska Zoltán, d. u. 6 ó. Tariska Zoltán, Homokkerti templomban d. e. 10 ó. pr. Kovács József, ág. Bányai Zoltán, d. u. 6 ó. Bányai Zoltán Nyúlstelepi templomban d. e. 10 ó. pr. Siposs Károly, ág. Orosz János, d. u. 10 ó. Siposs Károly, Csapokerti templomban d. e. 10 ó. pr. Danesházy Sándor, ág. Balogh József, d. u. 6 ó. Balogh József, E-

reskereti templomban d. e. 10 ó. pr. és ágendárik Siposs Imre, d. u. 3 ó. Pál Antal, Egyetemi templomban d. e. 11 ó. pr. Szentes László, ág. dr. Erdős Mihály, Augusztus szanatóriumban d. e. egynekgyed 10 ó. Puskás Imre, Egyetemi klinikák: egész héten át Szentes László Téglyskerti áll. isk. d. e. 10 ó. pr. és ág. Sárközi Lajos, Taglavelő gyűl. ház d. e. 9 ó. Erdős Károly, Woluffka-telepi Olvasóklub d. e. 10 ó. pr. Vargha Gyula, ONCSA-telep (Gyepáros 38) d. u. 6 ó. Vargha Balázs, Fogház d. e. 9 ó. Magyar Bertalan. — Tanyai istentiszteletek: Szóvati-út d. e. 10 ó. pr. D. dr. Révész Imre püspök, ág. dr. Szász Imre esperes, Pallag d. e. 9 ó. Pál Antal, Ebes 10 ó. Molnár Gyula I. — Szóvany gyerekek 8 ó. Szentes László. — **Szent István plébánia hírei.** Vasárnap Halápn 9 ó. szentmise és szentbeszéd 11 ó. Nagycserén szentmise és szentbeszéd.

Az evangélikus templomban vasárnap délelőtt 10 órakor istentisztelet igehirdetéssel Hajdúszoboszlón az ÖRTE üdülőházában szóvanyi istentisztelet délután 6 órakor igehirdetéssel.

Hypermangánium megmérgezte magát Nagy Júlia 19 éves leány, Hajdúszoboszlón, Levente-utca 18. szám alatti lakos, mert összeszólalkozott hozzátartozóival súlyos állapotban szállították kórházba.

Női hőítést vetett partra a víz Szolnokon. A ruhája zsebében özv. Kovács Ferencné nevére kiállított vasúti igazolványt találtak.

Szlovákiában október 1-én nyílnak meg az iskolák szeptember 1 helyett a kultuszminiszter rendelkezése.

Összevessztek az evezőkön, egyikük a Dunába fullt. A csepeli Királyerdő vendéglőben mulatozás után háromtagú társaság a holdfényes Dunán csouakkirándulásra ment. Néhány evezőcsapás után az evezés körül egyenetlenkedés támadt közöttük és a csónak felborult. Mindhárom a vízbe estek. Kialtozásukra a parti halászközösség kimentettük.

Mesztelgyei Mihály 80 éves textilkereskedő azonban a vízbe fulladt. — **Az osztályorszájék tegnap** húzásán 10.000 pengőt nyert: 80648. 5000 pengőt nyert: 41210 67145. 4000 pengőt nyert: 62932. 3000 pengőt nyert: 26346 54123. 2000 pengőt nyert: 54001. 1000 pengőt nyert: 2824 8406 9369 39084. 800 pengőt nyert: 23403 33404 35350 40696 43764 46725 57064 58290 77899. 600 pengőt nyert: 8670 9984 15217 22852 96241 96899 98917. 500 pengőt nyert: 11013 11715 19200 21615 25505 42863 49380 50846 72472 88085 94963 98823 99947. 350 pengőt nyert: 4034 4147 7538 11274 14070 14697 15690 17043 18864 20753 21590 24909 25467 27408 27689 27725 28918 30873 31142 32918 33761 33929 38548 42959 48682 49154 49164 50403 53419 55138 58484 60381 63743 63943 64118 66776 68311 74179 75256 76669 78205 78261 79567 83723 85347 88018 90349 92519 92803 93890 94667 95703 98767.

Orvosi hír. Dr. Szerényi Lenke helygyógyász és nőorvos újból rendel. Barna-utca 2/c.

Új tanfolyam kezdődik szeptember elején a Simai Magdolna és Sipkovich Béláné Slezak Mária gyorsíró-, gépiró- és szépiroskólájában. Piac-u. 73. Előkészítés állami vizsgára. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Telefon: 22-53. Debreceni tank. kir. főig. eng. szám: 5548/1942-43.

Dr. Naményiné Szentendrey Olga gyorsíroskólájában, gépiróiskolájában kezdő tanfolyam. Helyesirás tanítás. Vidékieknek vasúti kedvezmény. (Battyány-u. 1. Telefon: 20-77.) Debreceni tanker. főig. engedélyszáma: 6475/1941-42.

Szakiskolások, figyelme! Kéri a Nemzeti Munkaközpont, hogy folyó hó 29-én délelőtt 10 órai kezdettel Simonffy-utca 1/c. l. em. az ipartestület nagytermében megbeszélést tartunk az országos elnök és más budapesti kiküldöttek részvételével. Minden szakiskolát végzett legyen jelen saját érdekében!

Felhívom azokat a szülőket, akik gyermekeiket a kollégiumi gyakorlóiskolákba iratták be, hogy a II-VIII. osztályokba beltr gyermeküket folyó hó 30-án, hétfőn reggel 8 órára okvetlenül küldjék fel az iskolába. Tanítóképzőintézet igazgató.

Beszakadt a sárándi homokbánya, megfulladt négy játszódozó gyermek

Megdöböntő szerencsétlenségről értesítették a debreceni kir. ügyészséget. Sárádon, a község határában levő mintegy két és fél méter mély homokbányában a homokban játszódozó négy kisgyermek, Antal Julia 7, Antal Viola 2, Palyi Imre 5 és Nagy Irén 6 éves sárándi gyermekek.

Eddig meg nem állapított okból, valószínűleg egyik gyermek ugrása következtében a homokbánya egyik oldala beszakadt és a lezúduló többmázsás homoktömeg rázuhant a négy játszódozó gyermekre, teljesen eltemetve őket. A szerencsétlenséget csak percek múlva fedezte fel egy gyermek, aki segítségért szaladt. Mire azonban kiásták a négy gyermeket,

mind a négyen megfulladtak. Megdöböntő és szívbemarkoló látvány volt, amikor a gyermekek szülei, akiket értesítettek a történetről, megjelentek a helyszínen és zokogva borultak a négy kisgyermek hült tetemére. Egyik gyermek édesanyja kétségbeesésében öngyilkosságot akart elkövetni.

A szerencsétlenség ügyében megindult a vizsgálat. Debrecenből a mai nap folyamán kiszáll a vizsgálóbíró és orvosszakértő a helyszínre és a nyomozás további adatait fogják tisztázni a megdöböntő gyermektragédia részleteit és azt, hogy terhel-e valakit felelősség a szerencsétlenségért.

Anyakönyvi hírek

Születések: Székelyhídi János festősegéd, Bathori u. 58. fiú János. Tóth János segédmunkás, Doberdó u. 31. fiú László. Bazsu Ernő tanító, Hosszupályi, fiú Ernő. Seres Géza takarító, szemklinikára, leány Margit, Menyhárt József repülőszakaszvezető Vigkedv Mihály u. 25. fiú József. Kelemen György kisbérő, Bánk 127. leány Ilona. Ondruss István vállalat felügyelő, Bethlen u. 38. fiú István, Tóth Sándor gyűl. Elep 129. fiú Ferenc, Dobos József asztalossegéd, Kaba, fiú József. — Augusztus József fogtechnikusmester, Miklós u. 10. leány Ilona. — Kiss Antal lelkész, Bundi u. 5. l. va. Tóth Ernő vámszakl. tiszt, Kálvin-tér 11. fiú Ernő. Szabó L. cserépkályhásmester, Félégyházi Tamás u. 4. leány Mária. Fekete Szűcs Dániel repülőormester, Kecskemét, fiú Dániel. Paks Pál reptéri szerelő, Fancsovcis u. 6. leány Anna. Kovács Mihály fodrászsegéd, Homok u. 67. leány Katalin. Szabó Gábor napszamos, Nagyszalonta u. 49. fiú Gábor. Orosz Károly fodrászsegéd, Szabó Kálmán u. 29. leány Ildikó. — Polyvas Sándor birtokos, Sáránd, fiú Csaba. Futó Sándor birtokos, Pusztacsög, fiú Sándor. Kapusi István földműves, Bellegelő 225. leány Mária, Pálincás János napszamos, Nagycseré, fiú János. Bancsi János munkás, Pósa u. 38. fiú Lajos. Sándor János földműves, Hajdúszoboszlón, fiú István. — Kátai János cipészsegéd, Árpád-tér 4. leány Anna. Balogh János gépkocsivezető, Hadházi út 17. f. László. Szarvas Imre gépkész, Balmazújváros, leány Ibolya. — Papp László munkás, Jerikó u. 19 leány Anna. Horváth József munkás, Szepes 70. leány Ilona. — Agárdi Sándor kocsis, Ebes 44-45. leány Klára. Czentye Sándor munkás, Tegez u. 23. leány Judit. Boros Tóby Tibor közell. felügy. Széchenyi u. 69 B. fiú Péter. Drabek Müller Frigyes gépmunkás, Kurucz u. 22. leány Mária és Éva ikrek. Zabus Péter napszamos, Ebes 36. fiú Péter. Lisztes Sándor t. birtokos, Haláp 142. leány Róza. Abai István cipészsegéd, Szoboszlói út 24. leány Éva. Mikolczi István lakatossegéd, Kinizsi u. 99. leány Ida. Ember Tibor kádársegéd, Pesti u. 27. fiú Tibor. Tóth Sándor Balaton u. 65. leány Éva. Balogh Zoltán hentesmester, Hajdúszoboszlón, leány Éva. Galj Ferenc állami útor, Bellegelő 3 B. leány Róza.

Eljegyzések: Hajnal Imre fm. Ebes 11.—Katona Erzsébet, Kigyó u. 31. B. Szabó András dohánygyári alkalmazott, Jókai u. 6.—Főgel Mária, Klapka u. 15. Iván István postaaltizs, Béke u. 14.—Oláh Iona, Kemény u. 4. Szóke András MÁV pályamunkás.—Iratósi Róza, Kishegyesi út szűkség lakás. Biri János géplakatossegéd, Balaton u. 82.—Katona Zsuzsánna ugyanott. Simon Zoltán tanító Asztelyi Bereng m.—Papp Sarolta, Jerikó u. 53. szám.

Házasságkötések: Burai Zoltán banktisztviselő, Cegléd u. 11.—Máriássy Magda, Péterfia u. 30. B Nagy Lajos tizedes 6-os heórs. kórház.—Szilágyi Margit, Vigkedv Mihály u. 24. Papp János keresk, Homok u. 138.—Szabó Ilona, Kassa út 19.

Halálozások: özv. Varga Lajosné, 75 éves, Monostor-pályi út 36. Kovács Gyuláné rk 63 éves, Kaba, Regöczi Gábor ref. 3 hós, Szepes, u. 56. Kerecsen János ref. 19 hónapos. Rá-

kóczi u. 35. Bencsik Etelka ref. 2 éves, Nagyhegyes 1. Varga Gábor ref. 55 éves, Bercsényi u. 58. Kormos Róza ref. 8 hónapos, Turkeve. Rák János ref. 12 hónapos, Derecske, Nagy Károly rk. 24 éves, Orosháza. özv. Rubinstein Mártonné Izs. 85 éves, Hadházi u. 6 Kovács Béla ref. egyhónapos, Péterfia u. 53. ifj. Zsiborita Flóriáné ref. 44 éves, Katoszgyi u. 7. Kiss Angéla ref. 10 hónapos, Árpád-tér 43. Otán József ref. 4 hónapos, Galamb u. 6 sz. Pocsaji Gyula rk. 6 hónapos Olajút 42. Csuka Ferenc ref. 24 éves, Monostorpályi, Fodor József ref. 62 éves, Hadházi-telep. Bagi Jánosné ref. 45 éves, Apafi u. 87. Földesi Gyula ref. 41 éves, Borz u. 19. Uffalusi László gk. 32 éves, Nyíracsd, Kulcsár István rk. 58 éves, Homok u. 99. Koronai János ref. 8 napos, Fülöp u. 32. özv. Rostás Sándorné rk 51 éves, Gyulal u. 18. Szabó Imréné ref. 44 éves, Kisfaludy u. 39. Hodosi János ref. 28 éves, Macs. Czervoszkay László ág. ev. 81 éves, Honvédtemető u. 8. Javorszky L. ref. 7 hónapos, Irinyi u. 11. Dr Polgári László ref. 46 éves, Bi-harnagybajom, Körödi József ref. 76 éves, Péterfia u. 6. Gombos Miklós-ref. 46 éves, Teleki u. 19. Farkas András rk. 78 éves, Kishegyesi út 1. D. Pete Károly ref. 23 éves, Büdöskény, Takács Sándor rk. 41 éves, Konyár. Cseri Eszter ref. 2 hónapos, Mikepércsi út 48. Tóth János gk. 25 éves, Torockó u. 11. Dandé Dániel ref. 62 éves, Eprekert. özv. Makaj Istvánné ref. 59 éves, Pacz 26 Kondás Anna gk. 81 éves, Deák Ferenc u. 22.

Kettős könyvelést vezettek a vasmegei feketén cséplők. Az eredménynaplóba nem a tényleges eredményt írták be, hanem külön könyvet töltöttek ki, amibe a valóban kiesélt mennyiséget, míg az eredménynaplóba ennek csak bizonyos hányadát vezették be. Rábakesskén, Káldon és az irótkői járásban fedeztek fel ilyen fekete csépléseket. Több mint kétszáz gazda ellen megindították az eljárást.

Árdragítás miatt eljárás indult Marján Miklósné szül. Sirok Ilona nyíradonyi lakos ellen, mert a nyíradonyi Czékely-tanyán egy Debrecenből oda kiutazott vásárlónak a saját megkötött kenyérlisztmennyiségét kilónként két pengőért adta és ezzel közel 300 százalékos árdragítást követelt el. Marjáné 27 kg. lisztet adott el így és vallomása szerint azért adta el, hogy az iskolába menő gyermekeinek ruhát vegyen az árából. A liszt hivatalos árát pedig nem tudta.

A gyermekbénulási járvány, amely Franciaország egyes kerületeiben ütött ki, mindjobban terjed. Csütörtökön újabb megbetegedéseket jelentettek Montpellierből és Averouból. Az elmúlt napokban Vichyben is több megbetegedés történt.

A hentes és mészároszakosztály folyó hó 30-án, hétfőn este hatórai kezdettel fontos szakmai ügyekben ülést tart. A szakosztály elnöksége felhívja a tagokat, hogy ezen az ülésen saját érdeklükben okvetlen és pontosan jelenjenek meg.

Engedély nélkül vásárolt bőrtöket találtak két hajdúhadházi tímármesternél

A debreceni kir. ügyészségre feljelentés érkezett Csuzi Ferenc tímármester, Hajdúhadházi, Horthy Miklós-út 68. szám alatti lakos ellen, mert a nála megtartott ellenőrző vizsgálat során olyan bőrtöket találtak, melyeket a felmerült gyanú szerint az anyaggazdálkodási hivatal bõripari osztályának engedélye nélkül vásárolt. Az így talált nyersbőrt lefoglalták és az ügy tisztázására megindult a vizsgálat.

Hasonló feljelentés érkezett Tiba József tímár, Hajdúhadházi, Horthy Miklós-út 107. szám alatti lakos ellen ugyancsak azért, mert olyan bőrtöket találtak nála, melyet a gyanú szerint zugforgalomban vásárolhatott.

A kir. ügyészség mindkét ügyben megindította a vizsgálatot.

A népfürdőn őrizetbe vett a rendőrség egy állás-és lakásnéli küli esavargót, akit tettenértek amint más zsebében volt a keze. A fiataloktól tolvajról még nem állapították meg, hogy hány lopást követett el.

Lopás a strandon, Révay Pál magántisztviselő, Szoboszlói-út 4. szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki a nagyerdei fürdőben ellopta fürdőruháját.

Két szoba, hall évi bére ötezeröt száz pengő. Ennyiért adták ki egy budapesti újonnan épített bérházban a kétszobás, ballos lakásokat. Jellemző, hogy még ilyen magas bér mellett is tömegesen jelentkeztek, akik hajlandók kivenni az elkészült lakásokat.

Börtölvajt fogott a rendőr a Petőfi-téren. A múlt napon a Hunyadi-utcan szolgálatot teljesítő Oravszky nevű segédrendőrnök feltűnt egy ittas fiatalember, aki négy méteres gépszíjat cipelt karján. Mivel a bőr zárolt dolog, gyanúsának tűnt fel a fiatalember és odamenve megkérdezte, nem adja el a gépszíjat, már régen keres ilyen jó talpbőrnek valóit. A megcsillóított hajlandó volt 600 pengőért túladni a gépszíjra, Oravszky 400 pengőt ígért érte, de csak azért, hogy közben ideje legyen üzenni vitéz Rékassy László detektívnek, mert ő maga nem hagyhatta el szolgálati helyét és a detektív megérkezése után őrizetbe vették a fiatalkorút. Kiderült, hogy a gépszíj valóban lopás útján került hozzá, vitéz Sipos László építész motorjáról lopta el a tettes, aki ellen megindult az eljárás.

Agonyrugdosta a feleségét ittas állapotban Nagy János 51 éves budapesti cipészemester. A szomszédok azt vallották, hogy a cipész mindig ivott és ha részegen jött haza, megverte a feleségét. A bencsölási jegyzőkönyv szerint az asszony fején és gyomrában halált okozó súlyos rugások és ütések nyomait lehetett találni.

Hetvenezerpengős ékszerlopást követtek el Miskolcon Austerlitz Gusztáv kereskedő kárára. Hídeg József és Fekete Lajos állásnéküli esavargók személyében a rendőrség néhány óra alatt elfogta a betörőket, akiknek így nem volt idejük, hogy szakmai nyukat értékesítsék és a lopott ékszer hiánytalanul megkerült.

Sörnagykereskedők jégársítási jogosultsága. A m. kir. kereskedelem-és közlekedéstelepi miniszter a 136.905/II-1941. számú leirátával értesítette az elsőfokú iparhatóságot, hogy a sörnagykereskedők erre, szülő iparjogviszonyok alapján jégeladással nem foglalkozhatnak. A jégkereskedés-üzletkört kimeríti a sörnagykereskedő a szál a tevékenységével is, a sör vevőinek a megrendelt sörrel együtt jeget is szállít, de azért külön díjat nem számít, hanem azt a sör szállításával együtt a sör árában adja. Elsőfokú iparhatóság.

Vásárokat

Özv. Makai Istvánné Szabó Klára 61 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap 8 órakor lesz a 2. A) ravatalozó teremből ugyanezen nap átszállított szeretett férje és kisfia hánvai mellé. Lakás: Pac 23. Gebauer rendezli.

Dusa Pityuka 6 hónapos korában elhunyt. Temetése vasárnap 4 órakor lesz a 2. B) ravatalozó teremből. Lakás: Doberdó-u. 24. Gebauer rendezli.

Özv. Konrád Jánosné Lux Amália 85 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután 6 órakor lesz a köztemető II. A) ravatalozó teremből. Gyászolják leányai, Irma ref. tanítónő és Olga, valamint sógoráné. Lakás: Kazinczy-u. 3. Dankó temetkező.

— **Álkuksos betörő** behatolt özv. Huntzig Ferencné Gohér-utca 25. szám alatti zárt lakásába és 178 pengőt ellopt.

— **Dr Révész Imre** püspök meglátogatta a Debrecen melletti Ebesen működő dlanusképzőt. Kisebbségben volt Tamás Ferenc egyházközségi missziói lelkész és Lukács László kollégiumi könyvtárgazdát. A tízéves intézet új otthonában folyó munkásságáról megelégedését juttatta kifejezésre a püspök. A diakonusképző intézetben tartotta összejövetelét nemrég a beregszászkörnyéki lelkészek Keleti Baráti Köre.

— **Newyork állam** hatóságai rendeletet adtak ki, amelynek célja a főváros lezüllesének megfékezése. A rendőrség felhatalmazást kapott, hogy tartóztassa le az iszákosokat és a hivatásos játékosokat, akiket hadiszolgálatban fogtak munkára kényszeríteni.

— **Harminchatezer finn** hadiárva gyermek kapott gyámszülőket a Mannerheim Gyermekvédő Szövetség közvetítésével. Öt ezer hadiárvának még nincsen gyámszülője. (MTL)

— **Kerékpárlapás.** Toldi József debreceni lakos „Styria” gyártmányú kerékpárját egyik fűtőai üzlet előtt ismeretlen tettes ellopta.

— **Nagyarányú cukorjegyhamisítást** leplezték le az elmúlt év őszén Helsinkiben. A 70.000 hamis cukorjelvény eladónak és elfogadónak egy részét letartóztatták, 142 fűzetlet megrendszabályoztak.

— **Mennyit kap a statisztika?** Most határozták meg hivatalosan a filmstatisztikák gázsiját. Elsőrendű statisztika (frakkban, estélyi ruhában) napi 25, elegáns utcai ruhában napi 20, tömegstatisztika (saját ruhában) napi 5 pengőt kap. Ha a statisztika egy mondatot szól, további napi 5 pengőt kap. Az epizód szereplő napi díja 30 pengő. A rendező általánosan 3000, a gyártásvezető 2500 pengő.

— **A meleg kemence** mellett yosszúl lett a nagy hőségűtől Faragó István pék, Kishégyesi úti lakos. Esméletlenül állapotban a kórházra szállították, ahol kezelést alá vették.

— **Az ablaküveg összevágta** a kezét, Lőrinczy Sándor 39 éves kovácsmeister, sárándi lakos tegnap a Széchenyi u 109 szám alatt az ablak kitorításkor üveggel összevágta kezét. A mentők részesítették első segélyben. Ugyancsak a kezét vágta össze özv. Feldmann Salamonné, Pültenberg utcai lakos, pohártöréskor. A mentők kórházba vitték a sebet.

— **Hírdetmény.** A m. kir. kereskedelem és közlekedésügyi miniszter úr a 145129—1942 D. sz. leirattal értesítette az elsőfokú iparhatóságok, hogy egyes fodrászárparosok a 35182—1940 K. K. M. sz. rendeletben megállapított tilalom ellenére a hajhullamosítást az egészségre káros és ártalmas higanyvegyületek és alumínium lemez segítségével végzik, annak ellenére, hogy ezen anyagokat sem tartalmazzák, sem használnak, sem pedig forgalombahozniuk nem szabad. Az elsőfokú iparhatóság ismételten felhívja a debreceni fodrászárparosok figyelmét a fenti tiltó rendelkezés szigorú megtartására azzal, hogy a tilalom megszegése súlyos büntetést von maga után. Elsőfokú iparhatóság.

Felhívás a hadisegélyezettekhez

A városi szociális ügyosztály értesíti az érdekelteket, hogy 1943 évi szeptember 1. napján csak azok jöjjenek hadisegélyre, akiknek feltétlenül fontos, hogy még aznap felvegyék a hadisegélyt. Ezáltal érik el azt a hadisegélyezettek, hogy sorbanállás, ácsorgás és várakozás nélkül juthatnak hozzá hadisegélyükhöz.

Kazaltűz a Bellegelón és a Perc dűlőben

A debreceni tüzoltókat a múlt nap telefonon értesítették, hogy a Bellegelő 286. szám alatti tanyán, mely Boros Marcella Péterfia-utcai lakos tulajdona s jelenleg Kovács Mihály bérlé, tűz ütött ki.

A tüzoltók Török István főfelügyelő vezetésével nagy készültséggel kivonultak a helyszínre, ahol 250 kereszt szalma és 18 méter hosszú, négy méter széles, három méter magas törekkel égett. Háromórás megfeszített munkával sikerült a tüzet lokalizálni és a törek nagyrészt is megmentették. A kár tőbbszer pengő. A tűz okát nem sikerült eddig megállapítani.

Ugyancsak kazaltűzet jelentettek tegnap d. e. a Perc-dűlő 28. szám alól, Nyilas János tanyáján.

ról, melyet Tokaji István bérel. A tűz egy szalmakazalban ütött ki és percek alatt lángborította. 170 kereszt szalma és törek elégett. A tüzoltók Török István főfelügyelő vezetésével másfélórás megfeszített munkával eloltották a tüzet és megakadályozták, hogy az épületre átterjedjen. A vizsgálat megindult a tűz okának megállapítására.

— **Újra szabad a textilforgalom** Olaszországban. Rómából jelentik: Az ipari, kereskedelmi és munkaügyi miniszter rendelete alapján felfüggesztették a típus-textiltermékek kötöttségére vonatkozó rendelkezéseket és újra engedélyezték az áruknak a gyártóktól a kereskedőkhöz való továbbítását és ez utóbbiak által történő árusítást.

NYILT-TÉR

FELHÍVÁS

Megvettem Nagy Dániel Debrecen, Csapó-u. 100. sz. alatt levő vendéglőjét, felkértem az esetleges hitelezőit, felkértem az esetleges hitelezőit, hogy követeléseiket f. hó 31-ig jelezzék be, mert későbbi bejelentéseket figyelembe nem vehetek.

Petromarkó Péter
Debrecen, Ferenc József-út 42.

KÖZGAZDASÁG

Közöljük, ki, mikor, hol kaphat vasat, szeget, huzalt

Az ipari anyaghiválat a vasárnap forgalmának és felhasználásának szabályozására tájékoztatót adott ki. Időszzerűvé tette ezt az a tény, hogy megjelent a vasrendelet végrehajtási utasítása is. A vasárnap forgalmát — különös tekintettel a mezőgazdasági lakosságra és a kisipari szükségletek biztosítására — szabályozták.

A rendelet hatálya alá tartoznak a rúd, idom és abroncsacél, a 3 mm-nél vastagabb acélelem, a 3 mm-nél vékonyabbat már zárolták, továbbá a bútorrugó, a vashuzal, a sodronyszeg minden fajtája. Nem tartoznak a rendelet hatálya alá a bogáncsrugók 14/25 méretig bezárólag, a cipőorvas, a londoni, a csizmapatkó, a csavarszegek minden méretben, belső szegnek néhány méretben, a talpszegek, a cipészipari sarokszegek és sarokfelérősítő szegek, a texteszeg, szeghegyek, csanalszeg, beeglow-szeg, loosenailerek, lópatkószegek.

A rendelet vonatkozik még a kerékhroncsacélra, tehát a rúd-acélt jegyre adják, a lópatkóacélt és a felkész lópatkót.

Ezeket a cikkeket a gyár és a kereskedő csak jegyre adhatja ki. Kivételt képez az a szeg- és huzal-mennyiség, amit a kiskereskedő a polgári lakosság kézi bevásárlási szükségletének kielégítésére ad el. Ezt a mennyiséget a vásárlási könyvbe jegyzik be, havonként egy könyvre 50 deka huzalt és 20 deka szeget szabad egy személynek kiadni.

A jegyek országos érvényűek ugyan, de az iparosok a lakóhelyükhöz legközelebb eső kereskedőnél kell, hogy beváltás a jegyeket. Mivel minden hónapban csak annyi jegyet bocsátanak ki, amennyi vasárnap rendelkezésre áll, így minden jegyre tényleg kiadják.

A gazdasági cselédek a természetbeni gabona megőrlhető mennyiségén felüli részét kötelesek beszolgáltatni

A Hivatalos lap augusztus 24-i számában megjelent az új rendelet az éves gazdasági cselédek gabonajárandóságáról. Az új rendelkezés azt jelenti, hogy míg a 24-ike előtti intézkedések értelmében az éves gazdasági cselédek kenyérgabonajárandóságában legfeljebb 12 mázást lehetett évente természetben kiszolgáltatni és a különbözetet készpénzben kellett kifizetni, addig az új ren-

a megjelölt mennyiséget. A ki nem jelölt kereskedők is kötelesek az iparosok vasjegyét beváltani, ha a kívánt árucikk raktáron található. De a ki nem jelölt kereskedő új árut nem fog kapni. A kereskedő nem adhat az iparosnak bémunkában való feloldozásra vasanyagot.

A jegyek beváltása határidőhöz van kötve, a lejárt és be nem váltott jegyek érvényüket veszítik.

A kisiparosok, a mező- és erdőgazdaság vasárnapüzletét az ipartestület útján kapja meg, nem fejkvótaszegre, hanem a bemutatott rendelkezések alapján osztják szét az iparosok közt a nyersanyagot. A 20 munkánál többel dolgozók kaphatják szükségletüknek nem jeggyel, hanem az anyaghiválat külön engedélye alapján való kielégítését.

A szegődményes iparos olyan elbűnásban részesül, mint az iparosmesterek, nemcsak a lópatkó és kerékhroncsacél, hanem a rúdacél, vashuzal és szegellátás szempontjából is.

A gazdák, fuvarosok kerékvassalásért és patkolásért utalványért, vashuzal és szegjegyért a vas-elosztó bizottsághoz kell, hogy forduljanak. A gyári üzemek ugyanott szerzik be szükségletüket, ahol eddig vásárolták.

Az iparos az általa vállalt munkához köteles elsősorban a saját raktárában levő anyagot felhasználni és csak a különbözetet igényelheti. Aki ez ellen vét, kizárják az anyagellátásból.

A jegyek száma változó, a kigyártott anyag mennyiségétől függ.

A jegyeket szeptembertől bocsátják ki, tehát a jövő hónapban már lehet kapni vasárnapot is megfelelő mennyiségben.

megkésztetten látott napvilágot, amikor a cséplést már egyes helyeken hetekkel előbb befejezték és a gazda kiszámítva azt, hogy az előző rendelet értelmében mennyi gabona jár éves cselédjének a többi eladta, illetve beszolgáltatatta.

Ezeknél a gazdáknál tehát lehetetlenség gabonában kiadni a teljes járandóságot. Ugyanakkor azonban azok a gazdák, akinél a cséplés még folyik, vagy augusztus 24-ike után, a rendelet megjelenése után nyert befejezést, eleget tehetnek a rendeletben előírtaknak. Mármost ha egyik gazda cselédel megkapja a természetben a teljes gabonajárandóságot, a másiké pedig nem, így ezen a ponton is bonyodalmak támadhatnak.

A szerkesztőségünkhez beutott panaszok kapcsán felkerestük a közlekedési hivatal illetékes osztályát és kérdést intéztünk a rendelet megjelenése folytán a felmerült problémákkal kapcsolatban:

— Mi történik ott, ahol a gazda augusztus 24-ike, tehát az új rendelet megjelenése előtt a cséplést befejezte már összeállította az évi szükségletet, figyelemmel arra, hogy az éves gazdasági cselédeknek csak évi 12 mázsa gabona adható ki. Mivel összes gabona feleslegét eladta, hogyan tegyen eleget a rendeletnek? Továbbá mi történik annak a gabonamennyiség felvétele, amit az augusztus 24-én megjelent új rendelet értelmében a gazdasági cseléd megkap, mondjuk évi 12 mázsa mennyiségben?

— Kezdjük talán azon, hogy mi történik a fennmaradó gabona mennyiséggel — kaptuk a felvilágosítást — mert ez egy csapásra megvilágítja a helyzetet és eloszlatja a félreértéseket. — A gazdasági cselédeknek a jövőben is csak fejenként évi 240 kiló gabona érhető el, ami azonban évi 12 mázsnál több nem lehet. Ami ezen felül fennmarad, — azt kötelesek a hivatalos árfolyamon a Futuránál beszolgáltatni. Ennek a mennyiségnek a beadásért nem a gazda, hanem a gazdasági cseléd felelős. Mármost, ha a gazda a rendelet megjelenése előtt a régi rendelet

DEBRECZEN 7 OLDAL 1943 VIII 28.

alapján elszámolt természetben, hogy mivel termelő nem vehet bűzát, nem adhatja ki a teljes mennyiséget természetben hanem ebben az esetben kifizeti pénzben. Ezáltal nem jut előnytelenebb helyzetbe a gazdasági cseléd sem, mivel feleslegét ugyanis be kell adnia a Futurához, tehát számára mindegy, hogy a gazdájától vagy a kirendelt bizományostól kapja meg a pénzt.

A kissé készen megjelent rendelkezés következtében előállott bonyodalmak tehát remélhetőleg sima megoldást nyernek, hiszen a hivatalos felvilágosítás szerint ott sem éri semmi károsodás a gazdasági alkalmazottat, ahol már régebben elszámolt és a kenyérgabonajárandóságának másik részét nem gabonában, hanem pénzben kapja meg. Sőt mentesül a bizományoshoz való szállítás költségétől és idővesztéséig.

Az Országos Központok által kijelölt debreceni kereskedők 2-ik számú pótnévjegyzéke

Az Országos Központok által kijelölt kereskedők névjegyzékét 1943 augusztus hó 7-én megjelent helyi lapokban közzé tettük.

Ezúton a 2. számú pótnévjegyzéket az alábbiakban közlöm.

Baronfi és tojás vásárlására országosan jogosított kereskedők: 1. Hangya Baromfitelep. 2. Skót és Magyar Telep.

Tej- és tejtermék vásárlására jogosított körzeti kereskedők: 1. Balogh Lázárné (juhtúr). 2. Nagy Miklósné (ügy).

Figyelmettem az érdekelteket, hogy a beszolgáltatási pontozásba csak a kijelölt kereskedőknek — vételi jegy ellenében — eladott termények számíthatók be.

Az Országos Központok által ezután kijelölendő, vagy törölt kereskedők névjegyzékét annak idején minden esetben közzé fogom tenni. Polgármester.

SPORT

Esztendők után ismét NB I. bajnoki mérkőzés lesz vasárnap Debrecenben

A DVSC sportszurkolóinak nagy tábora lázas izgalommal várja a vasárnapot, amikor négy évi szünet után újra láthat NB I. bajnoki mérkőzést Debrecenben. Négy évvel ezelőtt a Bocskay két-sárga meze tündöklött a zöld gyepen s most a kissé hosszán tartó szünet után a lila-fehér mezben játszó DVSC-t fogja biztatni a debreceni közönség. A szurkolók izgatottan és kíváncsian várják, hogy milyen lesz a DVSC bemutatkozása a hazai közönség előtt.

A DVSC—BSZKRT mérkőzés nagy küzdelmet ígér, amelyre teljes lelkiismeretességgel készül mindkét csapat. A BSZKRT új edzője, Laky keze alatt végzte edzését és azzal a csapattal jön Debrecenbe, amely csak öngóllal vesztett a magyar bajnok Csepel ellen. A DVSC fardhatatlannul és nagy szorgalommal végzte edzését s minden bizonnyal vasárnap erőnlét dolgában nem lesz hiba... A DVSC is, a BSZKRT is győzni akar, tehát nagy harc lesz kettőjük között.

A DVSC összeállítása még ismeretlen, de aki játszani fog, az a lila-fehér színeket fogja képviselni és a szurkolók elgondolásait szeretné diadalra juttatni. Eppen ezért a vasárnapi mérkőzésen a játékost, aki az utolsó pillanatig küzd a sikerért, biztatni, lelkesíteni kell. Mert csak akkor érhet el sikert az együttes.

A DVSC egyszer már bebizonyította, hogy a közönség lelkes buzdításával képes vesztesre álló mérkőzést is megnyerni. Ezt láthattuk az ETO ellen. Ott már a győriek az első percben vezetést szereztek s az első félidőben több bet voltak támadásban, de a második félidőben jött a közönség fergeteges biztatása, mely NB I-es csapatot teremtett buzdításával. Ha az ETO mérkőzésen nem biztatja volna a közönség a DVSC játékosait, akkor az eredmény talán más lett volna.

tékes és NB I-be jutást jelentő győzelem.

A vasárnapi mérkőzésen tehát buzdítani, lelkesíteni kell a csapatot, mert csak így lehet elérniük azt, hogy méltó helyet foglaljanak el a bajnoki táblázaton. A DVSC—BSZKRT mérkőzés fél hatkor kezdődik, míg előtte fél négy órai kezdettel a DVSC II—Nagykárolyi AC NB III-as bajnoki mérkőzés kerül lebonyolításra.

Rab ügye kezd rosszabbra fordulni. A játékost nem akarja kiadni egyesület, az Ujvidéki AC s így Rab minden valószínűség szerint marad az UAC-ban, mert a játékos futballozni akar.

Újra meghívták Stockholmba a magyar teniszszéket. Asbóthék svédországi szereplése annyira megnyerte a svéd közönség tetszését, hogy a Királyi Teniszszéket október 22-én tartandó fedett csarnok avatására Asbóthot maga a király hívta meg. Az avatón verseny is lesz, melyre Flórián Alicet, a kitűnő magyar versenyzőnt is meghívták.

Az idén is megrendezik a már hagyományossá vált Balaton Sporthetét. A versenyeket szeptember 4—8 között bonyolítják le Balatonfüreden, Siófokon és Balatonföldváron.

A Ferencváros vasárnap Zágrábban játszik a HASK együttesével. A Ferencváros a zágrábi csapatot csak teljes erőbedobással győzheti le. Az összeállításban érdekesség az, hogy újra Finta lesz a balszélső.

Kiszely játszhat. Az MLSz legutóbbi ülése foglalkozott Kiszelynek és társainak ügyével. Az elnökség az egyesítő ítéletét a szerződésügyi ügyben semmisnek találta és tudomásul vette Kiszely, Aknavölgyi és Kiss szerződését a Vasashoz.

Vasárnap bonyolítják le Bázelyban a svájci-magyar nemzetközi atlétikai viadalt. A viadalt a magyar szövetség kezeli.

Ungvárott egy jóképességű lebeceni csatár próbát játszott. Az SK Rusj vezetősége minden valószínűség szerint villámmal fogja igazolni a rehasztás játékosát, aki egy rehasztott debreceni labdarúgó egyesület játékos volt.

Szeptember elején a DEAC országos teniszevető rendezte Debrecenben. A versenyen az I. b. osztályúak kivételével mindenki indulhat.

A Debreceni LE játékosai a DTE pályán tartandó edzésekre okvetlen jelenjenek meg teljes számban. Edzés szerdán és pénteken este hat óráig. Jelentkezni a DTE pályán lehet.

Az Újpest és a Vasas csapata megegyeztek abban, hogy szeptember 8-án este hét órai kezdettel esti fény mellett barátságos mérkőzést játszanak. A mérkőzést csak abban az esetben tartják meg, ha a hatóságok hozzájárulnak a megrendezéshez.

A Szent István Kupában a gólkirály Onódy II. tett három gólt. Két gólt rugtak: Penderi, Pozsonyi, Zseengeller, Sárosi dr., Sárosi III., Mlke, Tóth III., vítez Hudegkuti.

Az NB I-ben az első forduló rajtszáma után a góllövő lista a következő: kétgólos: Onódy II.,

Lukács, Váci, Szabadkai, Krajnai, Sárvári és Bihari. Egy gólt rugott: Kiss (Ferenfváros), Tóth II. (Vasas), Nagy II. (Vasas), Radnai, Nemes, Egressy, Hrotkó, vítez Surányi, Masler, Bodola, Tóth III., Kovács II. (NAC), Korom, Nagy Szomok), Puskás, Csuberda, Vincz.

Az országos revente ökölvívóversenyeket október 23-án, 24-én tartják meg Budapesten, míg a birkozóversenyekre november 13. és 14-én kerül sor. Mindkét verseny a Horthy Miklós Nemzeti Sportcsarnokban kerül lebonyolításra.

A DVSC kézilabdacsapata továbbfolytatja edzését és készül a közeljövő nagy mérkőzéseire. Szeptember 5-én valószínűleg Nyíregyházára mennek a debreceni kézilabdások.

A BSZKRT csatársorának még javulnia kell. A BSZKRT legutóbbi edzésén a közvetlen védelemnek és fedezetsornak nagyon jól ment a játék, de a csatársor még sok kívánnivalókat hagy maga után. Ugylátszik itt is a csatársor a csapat gyengéje, akárcsak a DVSC-nél.

Ma délután öt órakor és holnap délelőtt 9 órakor tartják a keleti kerület öt és újrólévő bajnoki küzdelmét a DEAC pályán. A ver-

senyen a kerület legjobbjai vesznek részt, kivéve a DVSC atlétaik akik már tegnap útrakelekeztek az országos vasúti bajnokságra.

A DVSC atlétaik népes csoportja tegnap délután indult el Dunakeszire, hogy ott résztvegyen az országos atlétaik bajnokságon. A DVSC csapatát Balogh Ferenc szakosztályvezető és Csermák István vezeti. A debreceni vasútiakról szék eredményeket várunk.

Az atletikai versenynaptár szerint szeptember 5-én Délkelet-Kelet atletikai viadal lesz Nagyváradon. Szeptember 8-án váltó bajnokság, 19-én egyesültek közötti atletikai pontverseny nyegedik fordulója a DVSC rendezésében. 26-án DVSC országos atletikai versenyek. Október 3-án váltócsapatbajnokságok.

A D. Villanygyár labdarúgócsapata szorgalmas edzésekkel készül a bajnoki nyitányra. A csapat vasárnap Püspökladányban kezd az idényt s remélhetőleg győzelemmel. A Villanygyár II. pedig az amatőr bajnokságban játsza első mérkőzését vasárnap Karácsonon.

A BSZKRT ellen készülő DVSC tegnap csak erőnléti edzést tartott. Az első csapat a legutóbbi kétkapus edzésen 8:2 arányban

győzte le a DVSC II. csapatát. Az első csapat a következő összeállításban játszott: Nagy, Csokai B. Nagy, Nagy II., Mester, Orosz Szabó, Tisza, Szilágyi, Zilahy, Ille. A gólokat Szilágyi négyet, Szabó kettőt, Nagy II. és Ille rugták. — míg a második csapat gólszerzője Komlóssy volt. Az edzés után szakosztályi értekezlet volt. A csapat összeállítását holnap számban közöljük, mert kötelessé vált az összeállítás, Mester és Nagy II. könnyebb sérülése miatt Remélhetőleg felépül mindkettő a vasárnapi mérkőzésig.

Kézilabdajátékozottól vizsgát tesz Sárosi, Pál, Szabó III., Körösi és más debreceni labdarúgó-játékozottok. A debreceni JTE tagjai csütörtökön sikerült összejövetel tartottak a Katolikus Otthonban melyen Ujváry Ferenc a budapesti kerület elnöke tartott élvezetes oktató előadást a labdarúgó és kézilabdajátékozottokról. Az összejövetelen testületileg vettek részt a szatmári játékozottok, akik szeptember 8-ra hívták meg debreceni kártyasait.

A levele labdarúgó bajnokság, szeptember 12. vagy 19-én kezdődik és az idén kétfordulós lesz. Nyolc csoport helyett kilenc lesz. A debreceni hadtest területén

és egész sereg új egyesület indult.

Ma délután 6 órai kezdettel úszóverseny a városi úszóudvarban

Ma délután a nagyerdei úszóudvarban délután 6 órai kezdettel nagy úszóverseny kerül lebonyolításra. A DEAC rendezésében lefolyó versenyen a kerület legjobbjai indulnak s így Ungvár, Nyíregyháza Püspökladány, Hajdúszoboszló, Debrecen és a többi helységek legjobbjai vetélkednek majd egymással a bajnoki pontversenyben.

Az úszóversenyen a debreceni úszócsapatok és a kerület legjobbjai csapnak majd össze a küzdelmi izgalmas, szép versenyt ígér. Mint már a legutóbbi versenyen, úgy reméljük ezúttal ez a verseny is nagy közönségsikert fog hozni.

A DEAC úszói közül az alábbiaknak az indulása valószínű. Mohács Jenő, Kiszely, Nagy L., Mátrai mrs. Molnár, Péterffy, Keszthelyi, É. Lakner, Szilárd, Kezthelyi, a hőgyekek közül Molnár Borbála, Gereöffy Enikő, Oláh K., Kutassy Mária, Kerékgyártó M., Oláh Sári, Jost Éva és Szilárd Anikó.

APRÓHIRDETÉSEK

MAGANNYOMOZO
GALOCSY legregibb magannyomozo megjelölésel nyomozással készírték, eremenyek. Zöldfa u. 3. szám. Telefon: 28-72.
931 9. 3.
JANOSSY magannyomozo bizalmasan nyomoz és megfigyel, Virág u. 21. telefon: 23-78.
54-764 11. 9

LEVELEZÉS
IRÓGÉP jellegre levél van. 51-554
„MARGARETTA” jellegre levél van. 51-538
Alkalmazást nyer férfi vegyes
HETEST felvesz Török festéküzlet, Cegléd u. 20. 2-1463
FESTÉKGYÁRBA állandó férfi munkásokat felveszek, Welsz Bertalan, Hatvan u. 8. 2-556
GYAKORLOTT szakácsnót és konyhai mosogatót felvesz a Gambriusz étterem. 2-1461
HUSZONÓT darab fejfa kifárasztásra ácsot keres azonnalra a Gebauer tetmetkezési vállalat, Kossuth u. 2. 2-1454
NAPSZAMOSOKAT azonnali belépésre felveszünk Városi nyituda, Böszörményi út 6 sz. 2-511

HÁZMESTERI ALLAS
MEGBIZHATÓ ház-mestert állást keresek, mat notien, Hétvezér u. 9. sz. 29-511
HÁZMESTERT és jól főző mindent, hosszú bismenyítványokkal alkalmaz szeptember 1-től dr Geszti, Csemete u. 18. 29-526

IPARI
MŰSZERÉSZ segédet azonnali belépésre felveszek Wesslényi u. 1. 33-531
ÖNÁLLÓAN dolgozó moinárségedet azonnal felveszek, Piac u. 62. 33-552

TANULO FIU
TANULÓ fiút magasabb fizetéssel, jóházból felveszek, Pálkás Jozsef fűszer- és csemege üzlet Petőfia 42-44. 64-513
KIFUTO FIU KIFUTO és tanulót felvesz Török festéküzlet Cegléd u. 20. 49-1462

Alkalmazást nyer nő vegyes
IDŐSEBB úrnő mellé megbízható leányt keres egész napra, koszt nélkül, jó családból, elsejéttől, Csapó u. 24. szám, I. em. 4-487
JOBBSALADÓBÓL leányt, gyermek mellé felvennék, Rákósy Jenő u. 5. I. em. 7. 4-576
GYAKORLATIALL bíró kiszolgáló lányt azonnal felvétetik, étközde, Batthyány u. 11. 4-572
GYERMEKSZERETŐ lányt keresek 2 éves kisfiam mellé, lehet azonnali is, Cim: Kubinyiné, Csapó u. 40. B 4-409

IRODAI
KEZDŐ géprő kisasszony, szerény, díjtalan tovább gyakorolhat, Irodai: Jozsef kir. herceg u. 8. sz. 34-521
GYORS- és gépirásban gyakorlott keresztény tisztviselőt keresünk melőbbi belépésre. Ajánlatokat „Kitűnő állás” jellegre a kiadóba kérjük. 34-539

IPARI
ÜGYES varróleányt felvesz Berger Ilona József kir. herceg u. 54. 35-565
HÖLGYFODRSZ segédleányt és tanuló felveszek, Erdős, Rákóczi u. 41. sz. 35-1460
ISGOLD es tanulóleányt fizetéssel felvesz Hege-dius Kata női kalapszalon, Bikabérház. 35-575
POLIUTROZO nők és egy kifutó felvétetik, Széchenyi u. 42. Molnár. 35-481

Háztartási alkalmazott MINDENES
GYERMEKSZERETŐ főző mindent keresek kis családból Cim Pápay József u. 12. Poroszlav út 26 számánál. 30-200 vv.
SZOBALÁNY keresetlik szeptember 1-ére, szakácsnő van, Telesi u. 3. sz. 60-512
BENTLAKÓ, vagy bejáró szobalányt keresek, szeptember elsejére dr Strobach, Sas u. 4. II. e. 60-579

BEJARONO
BEJARONO hetenként háromszor, főnapra felvétetik, Szalkai u. 3. 8-470

TAKARITONOT nap-számra azonnali keresek. Jelentkezés korán, Svetits bérház II. lépcső, I. e. 5. 8-533
BEJARONOT délelőtti munkára elsejére felveszek, Nánássyné, Piac u. 77. sz. 8-420
BEJAROLEANY azonnal felvétetik, dr Révész, Piac u. 77. 8-1468

ALKALMAZAST KERES NO
GYERMEK mellé éves bizonyítvánnyal ker. úri-családból bentlakással ajánlkozom Gyermekdeseret” jellegre a kiadóba. 3-504
NÉGY gimnáziumot végzett katolikus leány ös-keresztény, 16 éves, megfelelő állást keres. Cim a kiadóban. 3-545

UZLETI AJANLAT
FIGYELEM! Őszi, téli szövetek érkeztek. Olcsón készítek ruhákat, Tegdes, püspöki palota 33-1996 11. 20.
CIANZOZ vizsgai, zsi zskitelenit felelősségget Kiss, Melusz-tér 7. Telefon: 14-30 verestemplomnál 606 11 4
TÖRÖTT gramofonlemezert 2,50-ét fizetek. Villanykörte csere 30 fillér. Bíró Hunyadi u. 22. sz. 67-33 11 20
CIANOZTASSON Csalja cianozó vállalatnál Lakasvizsgálatok teletősséggel Rákóczi u. 9. telefon: 14-27 szám 67-269 10. 13.
SIRKÖVEK működő és termésköböl, mészalak gyümölcsösök részére és pirossalak, kertü utakra kaphatók a debreceni műkögyárnál, Fűrdő u. 2. sz. 67-279 vv.

SZORME bundákat javitok, alakítok, festek. Veszek eladók. Kövarty szücsmeister püspöki palota 1. 31. 593 1. 31
HASZNALT órákat veszek, javitok eladók. — Schiffmann Vendég u. 7 kisállomásnál. 1792 1. 3
BETON, vagy téglakutak készítését, tisztítását, vidéken is vállalom. Dobay, Miklós u. 11. 67-465

UZLETI KERESLET
GYÜMÖLCSÖT naplaron vásárolj Szaplonczayne konzervüzem Acél u. 9. 66-1580 9 13

TOLLAT legmagasabb napiaron vesz Hangya tolggyűjtő telep. Jozsef kir. herceg u. 71. 66-1903 vv

ÉKSZER ARANY, EZÜST
ARANYAT ezüstneműt ékszereket, napi áron vesz Takács Sándorné, Piac u. 56. 19-1872 11. 17
ARANYAT, ezüstöt, briliánsat ékszert napi-áron veszek, Szelecsényi, Sas u. 2. 19-495 11 27.
MIELŐTT arany, ezüst, briliánsat ékszert eladja, mutassa meg Szelecsényi óra és ékszerkereskedőnek, Sas u. 2. 19-1857 9. 3
REGI ékszereket, ezüstöt, briliánsat, magas áron veszek Ékszer javítás, Pollák aranyműves, Hatvan u. 2. 19-527 11. 29.

OKTATAS
DR NAMENYINÉ gyorsíróiskolájában, gyorsíróiskolájában a llandó tanfolyamkezdés Batthyány u. 1. Videkinek vasúti kedvezmény. Debreceni tanterületi királyi főigazgatói engedély száma: 6475.1941-42. 789 9 26.

AUTO, MOTOR, KERÉKPÁR GEI
PORSZIVO, gramofon, leme-ek vétele, kölcsönzése, veszek motort, kerékpárt, varógépet, Sol-tész. Kálvin-tér 2. 7-144 10. 31
VARRÓGÉPEKÉRT magas árat fizetek. — Ajánlatok sürgősen H. Szoboszló, Kiglyó ú. 17. Kertész. 544

RADIO
ELADÓ 2+1-es modern, hálózati rádió, Hatvan u. 6. házfelügyelőnél. 58-582

HANCZER
JOHANGU rövid zongorát keresek megvétel-re. Ajánlatokat „Zongora” jellegre a kiadóba kérek 23-394

ZONGORA hangolási munkát kitűnő képzettséggel vállalom Vargyas Nap u. 17. vidéken is. 28-624 5. 3.
ZONGORA, pianino, harmonium eladó, Zongorát veszek, javitok, cserélek, Tanczer, Batthyány u. 1. 28-519

BÜTOR
FIGYELEM! Saját készírtményű modern konyhaberendezések, festett háló, kombinált szekrények olcsón eladók. — Arany János u. 1. 7-118
NINCSEN fényes kirkatunk, bútor, olcsón adunk, Piac u. 71. szám. udvarban, Brillné. 9-1381 10. 4
HASZNALT bútorokat iródberendezést wert-heimkasszát, üzletberendezést magas áron veszek. Verő, Csapó u. 10 sz. 9. 10. 1971
MODERN háló és konyhaberendezések állandóan rakitron. Megrendéseket vállalom, pontosan szállítok, Ujfalussy Sándor, Bethlen u. 56. 9-1470 9. 11
ELADÓ 2 drb használt ruuhaszekrény, 2 drb ágy, kredenc, falitűkör, 1 dr éjjeliszekrény, négy drb szék, asztal és képsztb Megtekinthető 10-4 óráig. Jókai u. 30. 9-1469

LAKASERE
KETTŐSZOBÁS régi bérű minden komforttal (viz, gáz bent) és teljes kényelemmel ellátott lakásomat elcserélném ugyancsak kerüi narom vagy 4 szobás, komfortos lakással. Cim a kiadóban. 1462 vv

LAKAST KERES
KETTŐSZOBÁS összkomfortos lakást, lehet albérelti is, sürgősen keresek. Közvetítőt díjazok. Ajánlatot a kiadóba „Fiatal pár” jellegre kérek. 52-569 vv.

BUTOROZOTT SZOBA
KÜLÖNBEJARATU bútorozott szoba konyha használatlalt kerestetik zsidó házaspárnak, „Pontos fizető” jellegre. 10-566

VEGYES
TÖMEGBELYEGET, sorozatokat veszek, cserélek, Magos György-ter 6. (délutánonként). 68-460
GYAPJU káptólót veszek Pécidúr Piac u. 40. 68-1464

HAJLITOTT palisander garnitúra, zöld molette behúzzattal és új rövid fekete szil bunda eladó. Batthyány u. 17. házimesternél. 68-1467
TEHENET tejhaszonra keresek, Ujlétai út. Bellegelő 138 B. 68-536

ELVESZETT
HÉTFÓN elveszett órát Nyil u. 10 alatt gazdjára átveheti. 23-551
ELVESZTETTEM tegnap 22 óra körül, amikor az újvárosi vonatról szálltam le, két kiskabátomat melynek a belső zsebében pénzes zacskó volt, egész vagytonom. Kérem a becsület megtaálót Bercsényi u. 64 alá eljuttatni. 13-555

CSEREZLEI
SZAPPANNAK vaio zsit szappanra becserelek Pál János szappanosmester. Kölcsei u. 8. 634 11 19
NÉGY méter angint árpáért elcserélem. Cim a kiadóban. 11-515

GYERMEKKOCSI
ÁRAMVONALAS gyermek sportkocsi, jó állapotban eladó, Erdős, Bethlen u. 50. 27-478
GYERMEKKOCSI mély sötétkék, majdnem új, olcsón eladó. Piac u. 79. sz. Katz. 27-548

HASZNALT ruha - cipő es
FÉRFIURUHA békebelli minőség, birgeri csizma eladó. Hivelyes u. 10. 69-574
PITKEZESI ANYAC

GERÉBTOKOS teleajtó és többféle ócska ablak eladó. Deák Ferenc u. 10. 20-503
INCOSAG ELADAS vegyes
GYERMEKAGY, kitűnő kályhák, kifogástalan szalagarnitúra eladók. Nyulas, Hadik u. 20. 36-518
GAZDASÁGI ESZROZ
MEZŐGAZDASÁGI gépeket, eszközöket, alkatriéseket, elad, vásárol vitez Nagy János Hatvan u. 41. 24-1565 9. 3
INGATLANT KERES MEKVETELRE
VENNÉK családi házat gyümölcsösrel 20 ezerig Tóth Árnád u. 22. 38-488

ELADÓ HAZ
PANDUR u. 15. sz. szobá, konyhas ház sürgősen eladó, azonnal beköltözhető. 17-472
H-BÖSZÖRMÉNYBEN Nagybooskai szőlőkertben 3 szoba, konyha, pincével, hatszáz négyszögöles szőlőterülettel eladó. H-Böszörményi Jókai Mór u. 18. 17-506

FÖLDERLET
BÉRBEADÓ Halápon közvetlenül az állomás mellett 30 hold földön szőlő föld. Cim a kiadóban. 33-384

SZABOLCS megyében Balkány község határában fekvő mintegy kétszáz kat hold igen jó mében sít fekvésű fekete homokbirtok szőlővel és gyümölcsösrel, ez év október elsejétől kiadó. Részletes felvilágosítás szolgál Jármy Aladár Hejyóháza. 23-485
HETVEN hold nyári legelőnek, közte 16 kh eszlag porcsin, bérletbe kiadó. Vámospercs, Görög József. 23-466

ELADÓ FÖLD
NYILASTELEP végén Bellegelő 112 szám alatt egy hold szőlő készpénzért eladó. Autóbusz végállomáshoz 10 perc. 15-446
ELADÓ 2 köblös föld H Szoboszló, Köteles, Balogh István dűlő 2. szám szováti kövesút mellett Ertekezni lehet ugyan ott, Szabó Antalnál. 15-266

ELADÓ ALLAT
KÉTI nyolchónapos maciac van eladó. Szoboszló Papp István u. 16. 14-474
ELADÓ 1 drb egyéves javított süldő, Meszesa 23. sz. 14-514
ANGOL és mangalic süldők eladók. Pélegyházi Tamás u. 28. 14-514
EGY nagy süldő hízónak eladó, Károly Ferenc József út 44. 14-537

Szerkesztési irodájában PALPI JOZSEF
Kiadásai igéios (FJ. SZICETHY GYULA) fűszerkészítő-igazgató Kiadja és nyomja a FIZSANTULI KÖNYV ÉS LAKPIADÓ R I Felolcs nyomatdolgok SZICETHY KAHULT